На прастор, на шырокі разлог
Выходзі, мой народ, грамадо!...
Якуб Колас

№ 92 (1157)
Чацвер, 24 мая 2001 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г. на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць — 5 разоў у тыдзень
Кошт: у кіёсках і крамах — 100 руб., у індывідуальных гандляроў — свабодны.

Народная Воля

Надвор'е

Сёння ўдзень па краіне захаваецца пераменная воблачнасць, па Віцебскай вобласці кароткачасовыя дажджы. Вецер паўднёва-заходні, 3—8 м/с. Тэмпература паветра ў Віцебску і Магілёве — +16...+18, Мінску — +17...+19, Гродне, Гомелі +18...+20, Брэсце — +19...+21.

Надвор'е ў наступныя двое сутак: 25-га месцамі кароткачасовыя дажджы. Вецер паўночна-заходні, 8—13 м/с. Тэмпература ўначы — +5...+10, удзень +11...+16. 26-га — без ападкаў. Вецер — слабы. Тэмпература ўначы +1...+6, на глебе месцамі ў паветры замаразкі да 0...-3, удзень +13...+18.

ХОТИМ ЗНАТЬ ПРАВДУ

Геннадий Карпенко: смерть или политическое убийство?

Владимир ГЛОД

С того трагического апреля 1999 года прошло уже два года. Геннадий Дмитриевич ушел от нас не в свое время. Ушел преждевременно. Наверное, вообще редкая смерть бывает "временной", разве уж человек так истрадается, что сам просит Бога быстрее забрать его к себе.

Но эта смерть оказалась особо не ко времени. И не в том даже смысле, что Геннадий Карпенко и тогда, и теперь был очень нужен Беларуси. Его не стало тогда, когда он был на ПОДЪЕМЕ душевных и физических сил. А от спокойствия, уверенности в себе, в своей правоте, хорошего настроения не умирают. В таких условиях только ПОГИБАЮТ. И, как правило, враги действуют исподтишка, коварно и беспощадно.

Я хорошо помню самый конец зимы 1999-го. Именно тогда Карпенко, наконец, твердо решил не участвовать в организованных оппозицией выборах президента Беларуси. До этого он долго колебался, много советовался с людьми, взвешивал все "за" и "против". К всему решение было принято — надо копить силы на 2001-й год. Иначе пустая трата сил, да и люди зазря пострадают. И словно гиря свалилась с его ног: Он вздохнул полной грудью, отбросив томительные сомнения, начал снова ездить по Беларуси, часто встречаться с людьми.

Он видел, что настроение людей меняется, они все лучше понимают его. Именно тогда, как, пожалуй, никогда прежде за время нашей дружбы, он был особенно энергичным и жизнерадостным. Именно тогда, мне он показался по-настоящему созревшим для официальных выборов главы государства. Он сам поверил в свою победу, был полон энтузиазма, составлял новые планы. И не так легко ему от кого. Теперь мне кажется, что в этом и надо искать причину его смерти. Тот, кто его боялся, понял главное — в честной борьбе Карпенко не победишь...

Повторюсь, такой ситуация видится мне. Чтобы сделать единственно верные выводы, этого мало. Отсюда и вопрос: так что это — жестокая судьба или чей-то злой умысел? Только время может дать ответы на все вопросы, разрешить все загадки... Вокруг этой смерти появилось множество слухов и версий. А родным Геннадия Дмитриевича и до сих пор поступают какие-то подозрения, полусигналы. Люди, кто при личной встрече, кто по телефону, сообщают такое, что, кажется, они что-то знают, но говорить прямо, подтверждать сказанное фактами боятся. Сами в этом и признаются. "Не сейчас", — говорят.

Мать Вера Михайловна до сих пор не поймет, как ее сын, такой сильный, здоровый, никогда не уставший, мог так внезапно умереть. Вот только он звонил, спрашивал, как отец, как она себя чувствует. Из дому выходил бодрым, ничто беды не предвещало.

Отец Дмитрий Петрович уже ничего не скажет. Он ушел вслед за сыном через три месяца. На большее сил не хватило.

Жена Людмила Филипповна, вспоминая о муже, на слове "смерть" всегда спотыкается. Вернее, на слове "умер". Вместо него каждый раз приходят другое, более жесткое и коварное — убили. Это подсказывает сердце. И факты.

Говорит Людмила Карпенко: "Я уверена — убрали его, убили. Говорят, не спасли. Но не спасали-ли непонятно как. Буквально через час после случившегося он был доставлен в Больницу скорой помощи и брошен на выживание... Многое непонятно. А врачи... Они и сегодня боятся рассказать мне, как все было. При конфиденциальных встречах нейрохирурги говорят, что таких кровоизлияний, какое было у Геннадия, не бывает в природе. Давление у него не снижалось, даже во время операции. Не было у него предпосылок к инсульту. Не было причин для волнений и каких-то особых переживаний. Тогда, 31 марта, я говорила с ним по телефону. В обед, с часу до двух. Он сказал мне: "Я буду дома к шести". Я пришла вечером — его нет. И что странно — дверь оказалась незапертой. Почему? Ведь уходил из дома он не один, а его спутники утверждают, что Геннадий Карпенко запирал. Это был не первый случай, когда дверь у нас открывали. Геннадий оказался серьезным конкурентом и очень мешал. Как избавиться от него? Нанять киллера, организовать автокатастрофу — не подходило. Это следствие, экспертизы, допросы, суды... А тут — никаких претензий. Умер — и все тут. И никто ничего не может сделать, в том числе и мировая общественность. Надо расследовать, доказывать. А кто это сделает при нынешней власти? Я уверена, его убили. У меня много косвенных улик, нестыковок, догадок... Когда ему, прежде чем увезти в больницу, хотели сделать укол, он сопротивлялся. Почему он не хотел, чтобы ему делали инъекцию? Чего боялся? Знал, что с ним уже что-то сделали? Знал, чувствовал, что его хотят убрать? Почему его увезли в Больницу скорой помощи? Как будто специально. Там отделение нейрохирургии открыто совсем недавно. Пятая и девятая клиники — центры нейрохирургии. Но он оказался в Больнице скорой помощи. Назавтра только по моему настоянию его перевели в девятую и сделали операцию через сутки. А сутки ничего не делали, совершенно ничего! Господин Ханс-Георг Вик, посол ОБСЕ, предложил любую помощь, вплоть до того, чтобы увезти на вертолете за границу и там лечить. Отказались, сказали: у нас все есть... Это не смерть — это политическое убийство. Если вспомнить все, что происходило в последние годы... Сколько его таскали по судам, сколько издевались, даже в больнице пытались подменить лекарство. Разве это не убийство? Трижды не удавалось убить. Нашли хитрый, коварный метод. Видели в нем самого опасного противника...".

Власти боролись с Геннадием Дмитриевичем самыми разными методами: и задерживали, и судили, и сажали. А еще больше — клеветали, несли на него напраслину, использовали любые сплетни и ложь, чтобы выставить его в неприглядном свете. Какую только грязь не лили на Карпенко! Остановились, скажем, текстильные комбинаты — нет хлопка. Значит, надо найти виноватого. А виноват, естественно, самый "задиристый, самый принципиальный и самый упрямый" — Карпенко. Это он сорвал поставки хлопка из Узбекистана. Обвинение выдвинуто не кем-нибудь, а самим президентом. Фальсификация явная: Карпенко не имел к поставкам хлопка никакого отношения, а последний раз был в Узбекистане в... 1986 году. За клевету и оскорбление личности он подал на президента в суд, но какой суд в Беларуси мог принять такой иск?

Журналист Владимир Зуев, обвинивший Геннадия Дмитриевича в незаконном получении жилья, позже в публичном письме признается, в каких высоких кабинетах его снабжали ложной информацией. Суд и здесь не довел дело до конца, а газета, оклеветавшая человека, отказалась печатать правду.

Машину, в которой он обычно ездил, обстреляли средь бела дня на оживленном перекрестке улицы Сурганова и проспекта Скорины. Пуля вошла в левую переднюю дверцу и застряла в каркасе. Что это было? Попытка убрать Карпенко или пока только припугнуть? И кто стоял за этим?

Родителям, которые отговаривали его идти в политику, он объяснял: "Надо страну вытаскивать из пропасти...". Его соратник, заместитель председателя ОГП, депутат Верховного Совета Александр Добровольский считает: "Геннадий Дмитриевич обладал талантом объединять людей, организовать эффективную совместную работу. Его авторитет политика, ученого и организатора производства позволил ему стать признанным лидером демократических сил. В отношениях с людьми Карпенко был мягок, в отстаивании принципов — тверд. Таких политиков сегодня очень не хватает в Беларуси".

НАВІНЫ

За тыдзень мытнікі канфіскавалі 15 аўтамабіляў

На мінулым тыдні беларускія мытнікі канфіскавалі ў парушальнікаў 15 адзінак аўтатранспарту на суму 45 мільёнаў 39 тысяч рублёў. Усяго з 14 па 20 мая мытнікі выявілі 339 фактаў парушэння заканадаўства, па якіх канфіскавана тавараў і каштоўнасцяў на суму 678 мільёнаў 534 тысячы рублёў.

Паводле звестак мытнікаў, за ўказаны перыяд у парушальнікаў было канфіскавана больш чым 26 тысяч долараў ЗША, амаль 10 тысяч нямецкіх марак, польскія злотыя, расійскія рублі і іншая валюта на агульную суму 42 мільёны 550 тысяч рублёў.

Аляксей АРЭШКА.

АГП на з'ездзе "Саюза правых сіл"

Прадстаўнікі Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП) запрошаны на з'езд агульнарасійскай палітычнай грамадскай арганізацыі "Саюз правых сіл", які пройдзе 26 мая ў Маскве.

Асноўным пытаннем на з'ездзе СПС будзе абмеркаванне палітычнай і сацыяльна-эканамічнай сітуацыі ў Расіі і задач "Саюза правых сіл".

Юрый ПАЦЁМКІН.

Віку давяраюць у АБСЕ

Дзеючы старшыня АБСЕ пацвердзіў свой давер кіраўніку Кансультатыўна-назіральнай групы (КНГ) АБСЕ ў Беларусі Хансу-Георгу Віку і яго дзейнасці, "скіраванай на ўмацаванне дэмакратычных працэсаў у краіне". Пра гэта гаворыцца ў прэс-рэлізе, распаўсюджаным аддзелам прэсы і грамадскай інфармацыі Сакратарыята АБСЕ.

У прэс-рэлізе паведамляецца аб сустрэчы пасла Віка з дзеючым старшынёй АБСЕ, міністрам замежных спраў Румыніі Мірчам Джоанам, якая адбылася 18 мая ў Бухарэсце. Падчас сустрэчы дзеючы старшыня арганізацыі "падкрэсліў неабходнасць працягваць перамовы еўрапейскіх інстытутаў і КНГ з беларускімі ўладамі па паляпшэнні рамачных умоў маючых адбыцца прэзідэнцкіх выбараў". Апрача таго, паведамляе аддзел прэсы Сакратарыята АБСЕ, Мірча Джоанэ заклікаў КНГ АБСЕ ў Беларусі "працягваць намаганні па паляпшэнні дыялога з беларускімі ўладамі, іншымі палітычнымі сіламі і грамадзянскім супольніцтвам у Беларусі".

Ірына ЛЕЎШЫНА.

Алена Захожая выпісана з бальніцы

22 мая старшыня пярвічнай арганізацыі Беларускага незалежнага прафсаюза (БНП) Бабруйскага камбіната "Белшына" Алена Захожая выпісана з гарадской бальніцы Бабруйска, дзе на працягу шасці дзён пад назіраннем урачоў выходзіла з двухтыднёвай галадоўкі.

Галадоўка Алены Захожай доўжылася з 2 па 16 мая. Акцыя праводзілася ў знак пратэсту супраць дзеянняў адміністрацыі шыннага камбіната, якая адмаўляе прафсаюзнай "пярвічцы" ў прадастаўленні юрыдычнага адраса, што робіць немагчымым яе рэгістрацыю ў гарвыканкаме. Лідэр прафсаюза спыніла галадоўку пасля таго, як прадстаўнікі адміністрацыі прадпрыемства паабяцалі выканаць яе патрабаванні.

Наталля КУЛАГІНА.

НЕЗАЛЕЖНАЯ ЭКСПЕРТЫЗА

Абяцанні — не інвестыцыі...

Уладзімір КУЛАЖАНКА, доктар эканамічных навук, прафесар

Стаіць у вачах і звініць у вушах гаварыльня Усебеларускага сходу. Становіцца трывожна за заўтрашні дзень Бацькаўшчыны. Так, Рыгоравіч абвясціў як вялікую перамогу сваёй палітыкі, што летась дасягнуты ўзровень 1997 года ў прамысловай вытворчасці. Але што з гэтага, калі больш за 40 працэнтаў прамысловых прадпрыемстваў стратныя, а інвестыцыі ў першым квартале 200 года скараціліся на 8 працэнтаў. Калі больш за палову насельніцтва жывуць за рысай беднасці?

Фактычна ніякай эканамічнай праграмы няма. Аб рэфармаванні эканомікі, пераходзе да новага механізму гаспадарання ані слова. Проста нейкі МІФ пра далейшае развіццё. Засталіся ранейшыя прыярытэты. Пры гэтым змест іх А.Лукашэнка разумее да немагчымага спрошчана. Маўляў, будзем будаваць жыллё і выдзяляць кватэры моладзі, а апошнія мусяць купляць мэблю, што дасць штуршок у развіцці прамысловасці. Пры жабрачай заработнай плаце людзям няма за што купляць гэтую мэблю. Невыпадкова беларуская мэблевая прамысловасць не мае сапраўднага ўнутранага рынку.

Смеху вартая канцэпцыя Лукашэнкі і ўрада захаваць калгасы і саўгасы як буйныя таварныя гаспадаркі. Па-першае, буйная таварная вытворчасць ствараецца праз яе канцэнтрацыю і цэнтралізацыю толькі ва ўмовах рынку. Па-другое, нашы калгасы і саўгасы заўсёды пастаўлялі не тавары, а прадукты, і не на рынак, а дзяржаве. Калі ва ўрадзе гэтага не разумеюць, то дрэнныя нашы справы. Развал сельскай гаспадаркі будзе доўжыцца.

Галоўны прамоўца ўвесь час пускаў пыл у вочы, бо ніводную праблему не раскрываў да канца, спыняўся на нібыта станоўчым баку, а ўсё астатняе адкідваў. Напрыклад, крытыкаваліся заходнія і паўночныя суседзі за беспрацоўе, якое там сягае да 10—12 працэнтаў. А ў нас, маўляў, толькі 2 працэнты. Але нічога не сказаў, колькі людзей, не патрэбных прамысловасці, утрымліваюцца на вытворчасці любым коштам. Такая "занятасць" да дабра не прывядзе.

Пафасна гучала лічба 250 долараў сярэднемесячнага заробку ў краіне на канец 2005 года. Пастаноўка такой задачы тым больш здзіўляе, што да 2003 года плануецца апераджальны рост заробкаў у параўнанні з інвестыцыямі. Так у эканоміцы не бывае. У суседняй Расіі, дзе таксама плануецца рост заработнай платы і трансфертаў, на працягу 7—8 год будуць апераджальна расці інвестыцыі. Зразумела, што такі падыход з'яўляецца навуковым, а ў Беларусі воз пастаўлены наперадзе каня. Невядома, як будзе павышана заработная плата бюджэтнікам да 100 долараў сёлета. У першым квартале рост ВУП склаў не тры-чатыры працэнты, як планавалася, а толькі адзін працэнт. Калі ж лічыць аб'ём прыросту паводле методыкі МВФ, атрымаецца не прырост, а скарачэнне. Скараціліся ў першым квартале інвестыцыі, не выкананы план збораў падаткаў. Дык з чаго ж будуць павышацца заробкі?

Канешне, можна ўключыць друкарскі станок і ажыццявіць эмісію грошай. Але ж Нацыянальны банк заявіў, што сёлета выпуск пустых грошай будзе спынены. Пацвердзіў гэта ў сваёй прамове на сходзе і сам Лукашэнка. Але словы і справы ў нас часцей за ўсё не супадаюць.

Вядома, заработную плату да 250 долараў можна павысіць. Дзеля гэтага, па-першае, трэба вывесці Беларусь з эканамічнай ізаляцыі ў Еўропе і свеце і забяспечыць інвестыцыі — аснову росту эканомікі — на ўзроўні не менш як адзін мільярд долараў у год. На жаль, на сёння, па вядомых прычынах, гэта толькі мара. Па-другое, трэба распрыгоніць прадпрымальніцкі сектар і не на словах, а на справе скараціць непамерныя падаткі. Дазволіць прадпрыемствам дзяржаўнага сектару трымаць на працы столькі людзей, колькі неабходна для развіцця вытворчасці. Спыніць паборы ў розныя фонды. І, па-трэцяе, і гэта вельмі прынцыпова, скараціць — і не на працэнты, а ў разы — выдаткі на ўтрыманне сілавых структур. А гэта азначае, што трэба карэнным чынам змяніць усю сістэму размеркавальных адносін. Па ўсім бачна, што адміністрацыя А.Лукашэнкі да гэтага яшчэ не дайшла.

Усебеларускі народны сход быў сумным масавым палітычным мерапрыемствам. Ён не зафіксаваў ніякіх новых ідэй у справе эканамічнага развіцця. Лукашэнка ўвесь час заяўляў, што Расія нам дапамагае ў эканоміцы, бярэ значна менш за газ — па 52—55 долараў за $1000 м^3$ пры сусветнай цане — 120 долараў. Але, як заявіў А.Р., гэта зніжэнне цаны гэта ёсць плата за экспарт паліва праз Беларусь. Значыць, гэта ніякая не дабрачыннасць. Хутка ўсё стане на свае месцы ў сувязі з тым, што ў Расіі паабяцалі павысіць плату за газ аж у тры разы. Прапагандысцкі козыр будзе канчаткова выбіты.

ТОЧКИ НАД "І"

Несмотря на провокации, забастовка состоялась

Ценю "Народную волю" за объективность и прямоту, критические материалы, касающиеся в том числе и меня. Здоровая критика оппозиции — признак истинной демократии. Но... В №89(1154) от 19.05.2001 года опубликована заметка "Забастоўка Леванеўскага правалілася".

Заметка явно тенденциозна, а изложенный в ней материал не во всем соответствует действительности. Во-первых, никто не собирался останавливать работу по всей республике. Мы предполагали охватить забастовкой (политической) до 20% предпринимателей. Поддержало забастовку примерно 40% предпринимателей.

Автор публикации сделал свои выводы по результатам забастовки на "Динамо". Но автор "забыл" указать, что накануне забастовки (17.05.2001 г.) по "Динамо" и другим рынкам разносился фальшивый бюллетень "Предприниматель" (№12), где от моего имени утверждалось, что забастовка переносится с 18.05.2001 г. на 27.05.2001 г. 18.05.2001 г. был задержан на "Динамо" Леонид Калитеня и двое наших распространителей и конфискованы все листовки, которые опровергали фальшивый бюллетень "Предприниматель". То есть предприниматели оказались обманутыми.

Эта акция выдвигала не требование поддержать Левоневского, а требование отставки А.Лукашенко. Зачем автор путает понятия? Ни одна политическая партия, ни один профсоюз до сих пор не провели политической забастовки даже в одном цеху или подразделении. А тут многие тысячи людей приняли участие в политической забастовке.

Самое интересное, что по предварительным данным непосредственное участие в изготовлении фальшивого бюллетеня принял Свободный Профсоюз Белорусский (СПБ) и часть радикальной оппозиции.

Забастовка получилась, более того, 17.05.2001 г. А.Лукашенко подписал Декрет №12, который не подписывал почти два месяца.

Надеюсь, что "Народная воля" будет поддерживать политические и другие акции протеста предпринимателей. Вышеназванную заметку считаю недоразумением. Прошу редакцию опубликовать наше информационное сообщение о забастовке, которая все же прошла 18 мая с.г.

С уважением —
Валерий ЛЕВОНЕВСКИЙ.

***

18.05.2001 г. в Республике Беларусь прошла общенациональная политическая забастовка предпринимателей. В забастовке приняло участие более 40 тысяч предпринимателей и примерно 50 тысяч лиц, работающих по найму (около 40% от общего числа).

Самое большое количество бастующих по состоянию на 10.00 часов наблюдалось на двух самых крупных рынках Беларуси: "Южный" (г.Гродно) — 95% (представитель стачкома — А.Васильев), "Ждановичи" — 90% бастующих (представитель стачкома — А.Шумченко).

В забастовке приняло участие примерно в два раза больше прогнозируемого числа граждан Республики Беларусь (прогнозировалось 20%). Необходимо учитывать, что это первая политическая забастовка в истории Республики Беларусь за время правления А.Лукашенко.

Несмотря на сильнейшее противодействие в проведении забастовки, актив предпринимателей оценивает ее на "хорошо". Никто еще в Беларуси не организовал политическую забастовку с участием 90.000 человек. Два года назад мы и мечтать об этом не могли, а сегодня — это реальность.

Предпринимателями было выдвинуто только два основных требования: отставка А.Лукашенко и отставка правительства Республики Беларусь. Специально был выбран и день забастовки — день проведения так называемого второго Всебелорусского народного собрания.

Забастовка проводилась в непростых условиях:

— неоднократно задерживались представители и актив предпринимателей;

— повсеместно изымался бюллетень "Предприниматель";

— был издан подложный бюллетень "Предприниматель" (№12), в котором сообщалось, что забастовка предпринимателей перенесена в связи с началом переговоров В.Левоневского и премьер-министра В.Ермошина. Распространители фальшивого бюллетеня были задержаны предпринимателями рынка "Динамо". Но сотрудники милиции отказались составлять протоколы на этих распространителей.

Однако актив предпринимателей, в том числе и заместителя председателя Белорусского профсоюза предпринимателей Леонида Калитеню, неоднократно задерживали и не давали распространять нужную информацию;

— руководители администраций и исполкомов ходили по рынкам и угрожали тем, кто примет участие в забастовке, лишением права на торговлю на арендуемых местах.

Благодаря данной забастовке актив предпринимателей начал приобретать опыт политической борьбы. И это только начало. Планируется провести еще как минимум две общенациональные политические акции протеста с требованием отставки А.Лукашенко.

Актив предпринимателей с искренностью выражает благодарность всем предпринимателям, поддержавшим забастовку. Особая благодарность всем журналистам и руководителям средств массовой информации, которые не побоялись и опубликовали информацию о проведении предпринимателями политической забастовки.

Вертыкаль развальваецца

Пасля шасці гадоў працы ў Брэсцкім аблвыканкаме намеснік старшыні па эканоміцы Уладзімір Сцяпанаў падаў у адстаўку.

Адной з прычын адстаўкі ён назваў "немагчымасць працаваць больш у дзяржаўных структурах пры цяперашнім рэжыме". Як паведаміў Сцяпанаў радыё "Свабода", ён канчаткова вырашыў пайсці са сваёй пасады пасля рашэння старшыні Брэсцкага аблвыканкама Васіля Далгалёва пераразмеркаваць паўнамоцтвы сваіх намеснікаў. Паводле гэтага дакумента, спадара Сцяпанава адхілілі ад вырашэння пытанняў, звязаных з эканомікай. Яму забаранілі праводзіць нарады ці сходы і наведваць прадпрыемствы вобласці. Фактычна Уладзіміра Сцяпанава прымусілі працаваць толькі на сваім месцы ў аблвыканкаме. Да гэтага трэба дадаць, што раней спадару Сцяпанаву настойліва прапанавалі зняць сваю кандыдатуру на паўторных выбарах у Палату прадстаўнікоў. Калі ж ён адмовіўся, брэсцкія дзяржаўныя СМІ па загадзе з аблвыканкама пачалі кампанію дыскрэдытацыі Сцяпанава, яны выкарыстоўвалі брудныя метады. Таму разам з заявай пра сваю адстаўку Уладзімір Сцяпанаў накіраваў заяву ў суд — пра абарону гонару і годнасці.

Спадар Сцяпанаў не шкадуе, што пайшоў з кіраўнічай пасады. Ён гаворыць, што людзям, якія прызвычаіліся самастойна прымаць рашэнні, працаваць у структурах выканаўчай "вертыкалі" амаль немагчыма. У Брэсцкім аблвыканкаме, лічыць Сцяпанаў, пасля прызначэння старшынёй Васіля Далгалёва пануе аўтарытарны стыль кіраўніцтва. Мясцовыя чыноўнікі цяпер толькі выконваюць загады, што прыходзяць "зверху". Уладзімір Сцяпанаў яшчэ не вырашыў дакладна, дзе будзе працаваць. Але ён сказаў, што не пойдзе на пасаду ў сістэме дзяржаўнага кіравання. Ён разглядае шэраг прапаноў, якія прыйшлі не толькі з розных беларускіх структур, але і з Расіі. Акрамя таго, у апазіцыйных колах Брэста не выключаюць, што Сцяпанаў можа пайсці ў палітыку сам ці працаваць у штабе аднаго з альтэрнатыўных кандыдатаў на будучых прэзідэнцкіх выбарах.

Мікола БУСЕЛ.

У разгары падпіска на трэці квартал.
У жыцці краіны гэта лёсавызначальны перыяд — прэзідэнцкія выбары.
Не застаньцеся без незалежнага інфарматара і каментатара — "Народнай волі".

Паспяшайцеся з падпіскай!

Заявление

18 мая 2001 г. во время проведения мирных акций в районе Дворца Республики в г.Минске, где проходило второе Всебелорусское народное собрание, неизвестными лицами в штатском, получавшими команды по мобильной связи, были произведены задержания и применено физическое воздействие к участникам акции. При этом был жестоко избит и задержан журналист и правозащитник Валерий Щукин, причинены телесные повреждения Владимиру Юхо, избит Алесь Стрельцов. Всего было задержано несколько десятков человек.

Эти же лица в штатском производили видеосъемку. На требования представителей правозащитных организаций представиться и предъявить служебные удостоверения они не отвечали, некоторые при этом выражались нецензурной бранью и применяли физическую силу к наблюдателям.

Считаем недопустимыми и грубо нарушающими конституционные права граждан подобные действия во время проведения мирных акций.

Принимая во внимание, что законодательством Республики Беларусь предусмотрено право граждан на проведение мирных собраний, митингов, шествий, демонстраций и пикетирования (статья 30 Конституции), полагая, что подобные действия со стороны неустановленных лиц должны стать предметом тщательного разбирательства и привлечения виновных к установленной законом ответственности, требуем от уполномоченных органов — Прокуратуры и Министерства внутренних дел Республики Беларусь — провести надлежащую проверку и привлечь виновных к ответственности с целью недопущения в дальнейшем подобных грубых нарушений конституционных прав и свобод граждан.

Вера СТРЕМКОВСКАЯ,
президент ОО "Центр по правам человека",
Алесь БЕЛЯЦКИЙ,
президент ОО "Правозащитный центр "Весна".

Шукаем ахвяр гвалтоўнага разгону!

У адным з мінулых нумароў мы паведамілі нашым чытачам пра гвалтоўны разгон брытагаловымі малодчыкамі людзей, якія трымалі на праспекце Скарыны партрэты зніклых палітыкаў і журналістаў. Нагадаем, што гэтая акцыя прайшла ў дзень так званага Усебеларускага народнага сходу 18 мая.

У рэдакцыю працягваюць тэлефанаваць людзі, якія занепакоены лёсам чатырох хлопцаў, моцна збітых і закінутых у дзве машыны ВАЗ-2106. Адна наша чытачка шукае знаёмага ва ўзросце 23—25 гадоў, які выпадкова праходзіў каля натоўпу людзей. Ён узяў партрэт Зміцера Завадскага і працягваў стаяць, пакуль яго не збілі малодчыкі.

Як стала вядома, ніхто з мужнай чацвёркі не тэлефанаваў у праваабарончы цэнтр "Вясна", не звяртаўся да журналістаў. Мы звяртаемся да гэтых хлопцаў, каб яны патэлефанавалі ў "Вясну" па **тэл.231-08-44** ці ў рэдакцыю па **тэл. 206-62-56.** Чытачы "Народнай волі" цікавяцца вашым лёсам і хочуць ведаць, што здарылася з вамі пасля таго гвалтоўнага затрымання!

Алесь СІЛІЧ.

НАВІНЫ

МАЗ-МАН з расійскім прычэпам

Замежнае прадпрыемства “МАЗ-МАН Трак Трэйдынг” — эксклюзіўны прадстаўнік завода МАЗ-МАН па збыце аўтатэхнікі, арганізацыі дылерскай сеткі і станцый тэхабслугоўвання — возьме ўдзел у спецыялізаванай аўтамабільнай выставе “БАМАП 2001", якая праходзіць у Мінску з 23 па 25 мая.

Прадпрыемства плануе ўдзельнічаць у гэтай выставе са сваім расійскім партнёрам — фірмай-вытворцам прычэпнай тэхнікі ЗАТ “НОВТРАК” з Вялікага Ноўгарада (Расійская Федэрацыя). Партнёры прадэманструюць у счэпе з седлавым цягачом МАЗ-МАН 543268 трохвосны тэнтавы паўпрычэп з бартавой платформай вытворчасці прадпрыемства “НОВТРАК”. Паводле слоў спецыялістаў, сумесная дэманстрацыя гэтага аўтацягніка на выставе “БАМАП 2001" павінна азнаменаваць пачатак супрацоўніцтва двух вядучых вытворцаў грузавой тэхнікі — беларускага і расійскага.

Бытавыя паслугі ў сельскай мясцовасці

Беларускае дзяржаўнае аб’яднанне арганізацый бытавога абслугоўвання насельніцтва (ДА “Белбыт”) атрымае бюджэтную пазыку ў памеры 1,5 мільярда рублёў для пашырэння наменклатуры і нарошчвання аб’ёму бытавых паслуг, аказваемых насельніцтву ў сельскай мясцовасці.

Як вынікае з пастановы ўрада, грошы выдзяляюцца за кошт сродкаў, прадугледжаных у рэспубліканскім бюджэце на бюджэтныя пазыкі, дэпазіты, паявыя ўзносы, з вяртаннем гэтай пазыкі да 28 снежня 2003 года штомесяц роўнымі долямі пачынаючы са студзеня 2003 года.

Аляксей АРЭШКА.

Свята беларускай пісьменнасці ў Мсціславе

Пастановай урада створаны нацыянальны аргкамітэт па падрыхтоўцы і правядзенні 2 верасня Дня беларускай пісьменнасці ў Мсціславе (Магілёўская вобласць).

У аргкамітэт, які ўзначаліў намеснік прэм’ер-міністра Міхаіл Дзямчук, увайшлі старшыня Дзяржаўнага камітэта па друку Міхаіл Падгайны, старшыня Магілёўскага аблвыканкама Барыс Батура, выконваючая абавязкі старшыні Саюза беларускіх пісьменнікаў Вольга Іпатава, а таксама кіраўнікі шэрагу міністэрстваў і ведамстваў.

Як паведаміла БелаПАН начальнік інфармацыйна-аналітычнага ўпраўлення Дзяржкамдруку Лілія Ананіч, свята будзе адзначацца ў восьмы раз, а ўпершыню яно праводзілася ў 1994 годзе ў Полацку (Віцебская вобласць). Па традыцыі, цэнтрам урачыстасцей кожны год становіцца адзін з невялікіх беларускіх гарадоў, які адыграў важную ролю ў нацыянальнай гісторыі і культуры.

Марат ГАРАВЫ.

2. ЛІЦЭНЗІЯ НА ПРЫГОННАЕ ПРАВА

Ці верыце вы, што калгасы і саўгасы накормяць народ?

Зямля — і карміліца наша, і губіцелька наша. На ёй, — сцвярджаюць людзі, якія ведаюць як там і што, — дужа не разжывешся. Хоць у зямлі і тры гаспадары — прырода, мужык і ўлада, але яна любіць толькі першых двух. Уладу і на дух не пераносіць. Ні ранейшую, ні цяперашнюю. Чаму? А таму, што няма за што.

Васіль ГРОДНІКАЎ

Загадка прэзідэнта

Я адшукаў у сваёй пошце нядаўняе пісьмо старшыні калгаса, якое ён даслаў мне пасля візіту ў мае вясковыя “апартаменты”. Дам і вам пачытаць некаторыя радкі з яго.

“Я працую старшынёй калгаса звыш дваццаці год. Пагадзіцеся: сельскую гаспадарку, яе праблемы, плюсы і мінусы ведаю не навобмацак. І як бы я ні стараўся з калгаснымі спецыялістамі прадпрыняць нейкія кардынальныя меры па ўздыме нашай гаспадаркі, але ўсе мы, як ваўкі, абвешаны "чырвонымі сцяжкамі" калгасна-саўгаснай сістэмы сацыялістычна-камандная гаспадарання. Думаю, няма карысці яшчэ раз лемантаваць пра тое, ад чаго сёння вочы на лоб лезуць: аднолькавыя для ўсіх і неадэкватныя закупачныя цэны, грабіцельская палітыка дзяржавы ў адносінах да калгасаў, саўгасаў і калгаснікаў, усеагульнае і павальнае п’янства, крадзеж калгаснай, дзяржаўнай і прыватнай уласнасці, нізкія бытавая, сацыяльная, вытворчая і тэхналагічная дысцыпліна і культура. Гэтыя з’явы ўсім вядомыя. Прэзідэнт і ўрад ведаюць пра гэта таксама. Але, яны маўчаць. Пэўне, ад таго, што не ведаюць, як выйсці з такога становішча. Не знайшлі нічога лепшага, як падтрымліваць узбуджальнік хваробы — маральна і матэрыяльна дапамагаць безнадзейным калгасам і саўгасам. Часам, калі ўжо няма сіл трываць, хочацца на ўвесь голас крыкнуць: няўжо вы не бачыце, што мы заблудзіліся з гэтай калгасна-саўгаснай сістэмай і пры дапамозе пыхлівых усязнаек зайшлі ў непраходныя балоты. Але, хто вышэй — глухія, ніжэй — сляпыя...

Я сёлета перад справаздачна-выбарчым сходам нахадзіўся па кабінетах раённай “вертыкалі” з просьбай не вылучаць маю кандыдатуру на пасаду старшыні калгаса, бо абрыдла ўсё, у гаспадаркі пры такой палітыцы няма перспектывы, не відаць святла ў канцы гэтага савецка-рынкавага тунэлю. І, нарэшце, няма ўжо сіл і нахабства хлусіць сваім калгаснікам, што толькі калгасы і саўгасы выратуюць краіну ад голаду. Як у той песні: “Я ему и так и этак, со словами и без слов”, а мяне і слухаць ніхто не хоча. Кажуць, калі і старшыні калгасаў пачнуць уцякаць, то што ж тады будзе? Калі я стаў заікацца пра тое, што я думаю пра калгасна-саўгасную сістэму, што і як варта было б зрабіць, то цыкалі на мяне і адначасова прыстаўлялі палец да вуснаў і вачыма паказвалі наверх...

А такіх, як я, шмат. Адны ўжо праўдамі-няпраўдамі збеглі з калгасаў, іншыя — наважваюцца...

Але ж мяне зноў абралі старшынёй. А што калгаснікам? Ім трошкі паківалі пальцам, трошкі намякнулі на палітыку прэзідэнта... Сяляне бачаць, што ўсё навокал развальваецца. Ёсць у іх старшыня ці не — ім “да лямпачкі”. Маўляў, няхай сабе і будзе, бо нікаму ж трэба вартаваць тое, што яшчэ не ўкралі і не прапілі. Спадзяюцца, аднак, што калгас не закрыюць, дзяржава нікуды не дзенецца — дапаможа, а значыць, можна будзе і надалей дзе ўкрасці, а можа, яшчэ і капейчыну якую на зарплату дадуць. Яно так: прыбяры пянька — стане за панка...".

Вось такая шчырая споведзь чалавека, які лепш за любога “вертыкальшчыка”, вучонага-аграрніка, журналіста-аналітыка ведае дакладна, што там да чаго.

Лінія прэзідэнта, калі яго глядзіш па тэлевізары або слухаеш па радыё ці чытаеш, ну такая складная, прывабная, гладкая і салодкая, як патака... для радавых калгаснікаў. А ў бывалых і вопытных кіраўнікоў вытворчасці стваравецца ўражанне, што ён сам ніколі не кіраваў гаспадаркай, не таптаў гразь на вясковых вуліцах, не нюхаў смярдзючага водару кароўнікаў і свінарнікаў, не ламаў галаву над тым, што даць на зарплату калгаснікам, не сядзеў на прызбе з вяскоўцамі і не гаварыў з імі так, як бывае, — душа з душою гамоніць. А тая прэзідэнцкая патака для іх гарчэй за асінавую кару. Пэўне, піша прэзідэнту тыя “байкі” адзін з палкоўнікаў — былы пагранічнік, на заставе якога была дапаможная гаспадарка: адзіндва парсюкі, з дзясятак трусянят і, як рэдкі выпадак, кароўка па мянушцы Маня. А сам да зялёнага моху аброс пераканаманнямі аб перавазе калгаснага ладу над дробнаўласніцкімі інтарэсамі. Яно так: сляпой курыцы і жарства — пшаніца.

Мэта ў прэзідэнта сёння адна — узняць ляжачыя на баку калгасы і саўгасы бальшавіцкага ўзору. Во як: абы месяц свяціў, а зоркі, як хочуць... Што гэта? Няведанне сапраўднага становішча ў сельскай гаспадарцы ці, як кажуць, чалавека “заклініла”? Ці ведае ён, што з гэтага можа атрымацца? Ці прадбачыць сітуацыю праз колькі год? Не думаю, каб прэзідэнт не ведаў, што творыць. Ведае! Толькі для мяне застаецца загадкай: чаму ён як кіраўнік дзяржавы, ведаючы, што выбраны ім курс, па якім ён вядзе людзей краіны, — да яшчэ большай разрухі, а хвароба вёскі заганяецца ў глыбіню, метастазы гэтага захворвання могуць паралізаваць астатнія галіны эканомікі, — гэтак прыспешвае рух па памылковым курсе? Няўжо па прынцыпе: кабыла здыхае, а траву хапае? Але бачыш ты: гадка есці і шкада кінуць... Разумныя людзі добра ўсведамляюць, што выбраная прэзідэнтам дарога вядзе назад, да яшчэ большага жабрацтва і на вёсцы, і ў горадзе. Толькі калі ён сыдзе, адказваць трэба будзе ўсім нам, губляючы час і вялікія сродкі, каб знайсці разумны шлях да росквіту і дабрабыту. Але на той час ці будзе з кім ісці па тым шляху? Ці не знікне да тае пары селянін на вёсцы? Мруць жа, як мухі...

Не магу абысці бокам той факт, калі славуты старшыня калгаса “Рассвет” Васіль Канстанцінавіч Старавойтаў сказаў на ўсю краіну надзвычай справядлівыя і правільныя словы: “Няма ў калгасе такой сілы, якая прымусіла б селяніна добрасумленна працаваць”. Я часта думаю над гэтымі словамі: гэта ж не тое, што ў шмат якіх бедных і галазадых гаспадарках, дзе немагчыма хоць бы штосьці наскрэбці нават на зарплату калгаснікам, а ў гаспадарцы буйной, высокарэнтабельнай, з прамысловымі перапрацоўчымі прадпрыемствамі, з магазінамі, гасцініцай, рэстаранам, барам, Палацам культуры, Домам адпачынку і санаторыем, ФАПам і кавалачкам чарнаморскага ўзбярэжжа, якія знаходзіліся на балансе калгаса.

Шмат хто яшчэ і да сённяшняга дня думае: зарплата вызначае ахвоту калгасніка да працы. А, бачыш ты, на старасці год, на вяршыні свайго старшынёўскага вопыту карыфей сельскагаспадарчай вытворчасці прыйшоў менавіта да такой думкі. Не прыслухаліся да такой высновы ні прэзідэнт, для якога В.Старавойтаў быў калісьці недасягальнай вяршыняй здольнасці думаць, арганізоўваць і ствараць, ні ўрад, прызначаны толькі для таго, каб выконваць распараджэнні А.Лукашэнкі.

Замест таго каб задумацца над высновай вясковага “аксакала”, не знайшлі больш нічога разумнейшага, як пасадзіць яго за краты. Во ўжо радасці і ў прэзідэнта, і ў супрацоўнікаў Дзяржкантролю! Аж да Страшнага суда! Але ж, думаю, праўду-матку не пасадзіш за краты. Гэта не падуладна нават аўтарытарнаму лукашэнкаўскаму рэжыму, які, баючыся “прыблізіць свой палітычны крах і прыкрываючыся інтарэсамі людзей і клопатамі пра іх” (словы А.Лукашэнкі), стварае штучную атмасферу “беларускага эканамічнага цуду”.

Напалохала думка В.Старавойтава прэзідэнта і ўсю чынавенскую раць, таму што прымушала начальства, якое намазоліла свае азадкі на сядзеннях іншамарак, моцна паламаць галаву над тым, як, скарыстаўшыся ў тым ліку і вопытам В.Старавойтава, зрабіць так, каб хоць паціху пачаць выводзіць вёску з “забалочаных мясцін”. Выходзіла, напэўна, па ўсім: трэба ламаць сістэму. Праўда, ламаць — не будаваць. Бальшавікі гэтаму добра навучыліся. Але ўсё ж адольваў страх: што ж канкрэтна прапанаваць новага і талковага? Адчулі, што не ў стане. І амаль усе адкормленыя на калгасных броварах “бычкі” пацягнулі ў старую каляіну: да асновы парушыць, а затым... Пад “затым” маецца на ўвазе безліч далейшых эксперыментаў. Над людзьмі, над вёскай, над зямлёй. Метадам “тыка”, метадам “на авось”. Трэба мець яшчэ на ўвазе, што палітыку, у тым ліку і сельскагаспадарчую, у нас заўсёды выпрацоўвалі не спецыялісты-прафесіяналы, а рэвалюцыянеры і пралетарыі, парабкі-камунары і актывісты з шэрагу “пьяных и убогих”, што духам і целам не здольны на самастойны прадуманы праект і асабістую адказнасць.

Эксплуатацыя і эксплуататары

Калгасна-саўгасная сістэма пабудавана на прынцыпах самай жорсткай эксплуатацыі сялян. Гэта ўладай выдаецца як навядзенне працоўнай дысцыпліны ў працоўных калектывах. І чым больш жорсткая эксплуатацыя на калгаснай працы (а ў нас ледзь не ўсе працэсы і ў паляводстве, і на фермах, і ў іншых сферах — ручная праца), тым больш станоўчыя вынікі дзейнасці калгасаў і саўгасаў. Ганарыцца такімі вынікамі — значыць ухваляць рабства. Бо сёння праца ў вёсцы хутчэй нагадвае працу раба ў сярэднявечча, чым стваральную працу ў пачатку XXI стагоддзя...

Шмат якія калгасы і саўгасы, калі не ўсе, жорстка эксплуатуюць і саму зямлю. Большасць палёў не ведаюць, што такое арганічныя ўгнаенні. Зямля задыхаецца ад мінеральных тукаў, хімікатаў. Паўсюдна парушаюцца севазвароты. Зямля не ведае адпачынку. Зямля выдыхаецца, становіцца бясплоднай. Ёй тэрмінова патрэбен разумны і дбайны гаспадар. З галавой і рукамі, а не толькі з языком і дырэктывамі. Ніякія селектарныя нарады ўжо не дапамогуць зямлі. На зямлі бесталкова робяць толькі тыя, для каго яна — агульнанароднае багацце, а па-вясковаму — тваё—маё—калгаснае. Толькі ў дбайнага гаспадара і толькі ў яго прыватнай уласнасці зямля ахвотна падзеліцца сваім багаццем.

Наша наменклатура ўмее толькі валадарыць і камандаваць. Вось чаму ў Беларусі такія дарагія хлеб, малако, мяса, макароны, цукар, крупы... Але ж зямля чакае не ўладара, а гаспадара! Чаму не ідуць рэформы? На маё меркаванне, ад таго, што рэформы могуць пацягнуць за сабой разняволенне сялян, а значыць, страту ўплыву на адну трэць сельскага насельніцтва. А сёння так: да высокіх урадкаяў, да важкіх прывагаў, за вялікім малаком — ша-а-агам марш! Дзяржава кляшнямі ўчапілася ў ліцэнзію на прыгоннае права ў вёсцы. І яшчэ. Улада баіцца думаць, прадугледжваць, аналізаваць, пераймаць лепшае і прагрэсіўнае. Баіцца таму, што ад нараджэння мае дрэнную, настоеную на гегемоніі пралетарыяту генетыку. З такой уладай мы сапраўды не будзем сытна есці і дзяцей сваіх не накормім...

Просіцца ў радок выснова: што добра для людзей, тое небяспечна для ўлады. Ад сталыпінскай рэформы і НЭПу праз павальную калектывізацыю, доўгатэрміновае і безвыніковае рашэнне Харчовай праграмы, талонную і карткавую сістэмы прыйшлі мы нарэшце да праблемы вырашэння харчовай бяспекі краіны. Гэта ўжо называецца “прыехалі!”. Выходзіць, калгасна-саўгасная сістэма пагражае Беларусі голадам?! І мы замест таго, каб ліквідаваць такую пагрозу, стымулюем яе доўгае жыццё?! Ну, што ж, няхай тады жывуць калгасы і саўгасы як надзейная апора дзяржавы ў барацьбе з голадам і разрухай! Наперад, чырвоныя камісары! Вось вам кабура з маўзерам, лента з патронамі праз плячо, флаг — у руکі і, ша-а-агам марш! на бязроднае калгаснае поле! Высокіх вам намалотаў, кармавых адзінак і рэкордных надояў! Няхай дапаможа вам дзяржаўная ліцэнзія на прыгоннае права ў вёсках!

Яны, гэтыя чырвоныя камісары, можа і пракормяць сябе самі, а хто накорміць дзесяць мільёнаў беларусаў? Можа, Польшча, Літва, Латвія або саюзная Расія, дзе сяляне працуюць на зямлі па іншых дзяржаўных ліцэнзіях?..

в.Мазалі Маладзечанскага раёна.

Артисты массовки в форме солдат немецкой армии периода второй мировой войны отдыхают в перерыве между съемками фильма “Бабий Яр” о событиях в Киеве, г. Минск, май 2001 г.

Фото IREX/ProMedia.

...А суд истории свершится

Смотрел как-то по ОРТ передачу “Процесс”. Там рассуждали, кого считать убийцей. Речь шла в основном о военных действиях в Чечне. Один из участников этих действий рассказывал, как он с группой шел в разведку, и когда на пути им встречался чеченец, — скажем, пастух или случайный прохожий — они их не задумываясь уничтожали. Мол, чтобы те не могли сообщить о них “бандитам”. Вокруг этого и шел спор — убийцы российские военные или нет?

Но то война, и рассуждать здесь можно по-разному. А вот в тот же день по Белорусскому телевидению показали кинокартину “Эксгумация ненависти. Куропаты: точка зрения”, так не могу успокоиться до сих пор. Там утверждалось (особенно усердствовала в этом одна дама), будто правда о Куропатах такова: там в октябре—ноябре 1941 года немцы расстреливали гамбургских евреев и наших мирных жителей. Как будто не известны документальные неопровержимые свидетельства, что в Куропатах в 1937—1941 годах НКВД расстреляло своих же сограждан. Непонятно, для чего нужно обелять гнусных убийц, коим нет прощения, творивших страшные кровавые дела в своей стране в мирное время? Кому это выгодно? Только духовным наследникам того террора, который был развязан сталинским режимом против собственного народа.

Я поднял подшивку вырезок из разных газет. В газете “На страже Октября” за 10 декабря 1989 года нашел интервью тогдашнего генпрокурора БССР Тарнавского. Он сообщал: было допрошено 22 сотрудника НКВД, которые участвовали в расстрелах в Куропатах. Кроме того, было отыскано более двухсот свидетелей, которые знали о тех злодеяниях в Куропатах... В “Советской Белоруссии” за 22 января 1989 года было опубликовано Постановление Совета министров БССР “Об увековечении памяти жертв массовых репрессий 1937—1941 годов в лесном массиве Куропаты”.

Но кому-то все неймется, так и чешутся руки переписать историю. Сколько можно кощунственно плясать на костях невинно убиенных? Пусть даже то были гамбургские евреи или наши мирные жители. Так поставьте памятник жертвам геноцида! Впрочем, он давно бы стоял, если бы это было так. А вот репрессированные в годы сталинщины сегодняшним белорусским режимом, выходит, до сих пор не реабилитированы. Но рано или поздно высший суд свершится, и жертвы будут названы жертвами, а палачи — палачами. Окончательно и бесповоротно.

Григорий ЛЕСУН,
инвалид Великой Отечественной войны, ушедший на фронт в 17 лет.

г.Березино.

РЭХА

БЫЦЬ ЦІ НЕ БЫЦЬ?

Шырокі рэзананс выклікалі артыкулы Івана Макаловіча, змешчаныя пад такім загалоўкам у нашай газеце 10—17 красавіка г.г. У іх адзначалася, што цяпер перад намі, беларусамі, з усёй вастрынёй паўстала гамлетаўскае пытанне: “Быць ці не быць?”. Каб выратаваць Беларусь, на думку аўтара, неабходна аб’яднаць усе здаровыя сілы грамадства на маючых адбыцца прэзідэнцкіх выбарах і прывесці да ўлады разумнага, талковага чалавека.

Выступленне газеты закранула сэрцы і думы многіх людзей. У шматлікіх пісьмах і званках чытачы выказваюць свае прапановы і меркаванні наконт узнятай праблемы. Ніжэй друкуюцца фрагменты з такіх допісаў.

Перед нами действительно гамлетовский вопрос

Перед нами стоит поистине гамлетовский вопрос: быть или не быть? Он касается всех, в том числе и представителей всех ветвей власти. Им бы пора понять, что нечестная победа Лукашенко (а он уже заявляет, что признание или непризнание итогов выборов международным сообществом не имеет особого значения), так вот, их непризнание станет тяжелым поражением для чиновничества. Оно поголовно станет невыездным, страна окажется в полной изоляции, что приведет к национальной катастрофе.

С большими трудностями придется столкнуться и российской дипломатии. В России это понимают. Поэтому занимать нейтральную позицию в президентских выборах, не вмешиваясь во внутренние дела союзника, думаю, они не смогут.

Из Москвы уже прозвучал очевидный сигнал. Он — в выступлениях Путина, особенно в его послании Федеральному собранию в конце марта. В нем изложена добротная либеральная концепция переустройства современной России. Нетрудно заметить, что путинская программа диаметрально противоположна лукашенковской. В этом и заключен сигнал из Москвы белорусской оппозиции. Ведь если в Беларуси будет осуществляться лукашенковская программа, то всякие разглагольствования об интеграции и объединении ими и останутся.

Ясно, что Москве нужна такая же либеральная программа переустройства и Беларуси. Поэтому Лукашенко она поддержит лишь в одном случае — если объединенная белорусская оппозиция не даст ясного и недвусмысленного сигнала Путину: да, мы белорусские демократы, тоже избираем либеральную программу переустройства своей страны и понимаем, что только она выведет Беларусь из кризиса, поможет интеграции двух стран прорубить нам окно в Европу.

К сожалению, наша оппозиция никак не может договориться по “пустяковому” вопросу — о едином кандидате. Хотя следовало бы впереди телеги поставить все-таки лошадь, то есть выработать вначале общую политико-экономическую платформу. Ведь понятно, что лишь после того, как в руках оппозиции появится общая программа, родственная по духу путинско-грефовской, лишь тогда можно будет приступить к “техническому вопросу” — “о найме” сроком на пять лет “специалиста”-президента, который способен осуществить заявленную программу.

Леонид НИКОЛАЕВ,
исследователь.

Минск.

Фота IREX/ProMedia.

Кага падтрымае правінцыя

Беларусь у чарговы раз у сваёй гісторыі стаіць перад выбарам: быць самастойнай дзяржавай ці стаць паўночна-заходнім краем Расіі? Гэта стане зразумела пасля прэзідэнцкіх выбараў.

Каго выбіраць? Каго нам прапаноўваюць? На старонках некаторых газет ужо мільгаюць прозвішчы будучых прэтэндэнтаў. Апазіцыйныя партыі і рухі ў апошні час нібыта змаглі кансалідавацца. Але прыняцце канкрэтных рашэнняў зацягваецца.

Правінцыя пакуль моўчкі назірае, разважае так: “Гэты пры ўладзе ўжо быў, той хоча абагаціцца... Наогул, каго ні выбірай, нічога не зменіцца, таму няхай застаецца цяперашні, які хоць своечасова дае пенсію”.

Мы, беларусы, у параўнанні з заходнееўрапейцамі, робім першыя нясмелыя крокі да свабоды і дэмакратыі і адначасова яе баімся. Баімся таму, што не выкарысталі шанц у дзевяностых гадах стаць парламенцкай рэспублікай, а ўсё ўсклалі на аднаго чалавека ў асобе прэзідэнта, далі яму звышвысокія паўнамоцтвы і памыліліся. Замест эканамічнага пад’ёму — спад. Кіраўніцтва краіны падае ў ногі Расіі, просіцца ў новы саюз, бо замест рэформ і разняволення духу корміць народ гучнымі прамовамі, абяцанкамі, заклікамі і пагрозамі.

Ні правячыя лідэры краіны, ні апазіцыйныя палітычныя партыі пакуль не могуць аб’яднаць вакол сябе грамадства. Мы забываем пра тое, што Беларусі ў адрозненне ад суседзяў па былым сацыялістычным лагеры трэба вырашаць адразу дзве задачы — пабудова рыначнай эканомікі і нацыянальнае абуджэнне грамадства. Падчас абмеркавання кандыдатур апазіцыйны рух чамусьці да ўвагі бярэ толькі першую задачу. А гэта небяспечна. Невыпадкова Зянон Пазняк, прагнозы якога, як правіла, пацвярджаюцца, папярэджвае, што сённяшнія прэтэндэнты на прэзідэнцкі пост могуць здаць Беларусь Расіі хутчэй, чым А.Лукашэнка.

Няўжо на Бацькаўшчыне няма людзей, якім пад сілу вырашэнне адразу дзвюх задач? Ёсць. Нам патрэбен кандыдат ад нацыі. Лухта, калі хто мяркуе, што няма лідэраў нацыі. Сярод іх я найперш бачу Ніла Гілевіча. Ён з тых, хто сапраўды з’яўляецца чалавекам з вялікай літары і можа аб’яднаць грамадства, усяліць веру, згуртаваць вакол сябе нацыянальную высокаадукаваную каманду будучых кіраўнікоў дзяржавы, стварыць працаздольны перадвыбарчы штаб.

Менавіта такіх людзей найхутчэй, без асаблівых матэрыяльных рэсурсаў падтрымае правінцыя, якая з’яўляецца апалітычнай, але ўсё ж адрознівае дэмакрата ад псеўдадэмакрата.

Аляксей ГАНЧУК.

г.Жабінка.

Перамажа той, хто...

З маючымі адбыцца ў гэтым годзе прэзідэнцкімі выбарамі звязаны нашы надзеі на лепшае. Але для гэтага патрэбны перамога кандыдата ад народа над усім вядомым кандыдатам ад улады.

Перамогу ж на выбарах можа атрымаць той чалавек, які найбольш проста і пераканаўча адкажа на найбольш важныя пытанні, якія хвалююць насельніцтва. А гэта і заробак, і кватэрная плата, сацыяльнае забеспячэнне, кошты на прадукты і тавары і г.д.

Чыста эканамічныя выкладкі даволі цяжка ўспрымаюцца простым рабацягам у горадзе ці вёсцы. Таму, на маю думку, у будучай перадвыбарчай праграме трэба не толькі надаць вялікую ўвагу эканамічнаму аспекту, але і падаваць яго проста і даходліва.

Алег БЯГАНСКІ.

г.Маладзечна.

Ад и рай

Хочу поделиться своими мыслями. Я убежден, что наши “погонщики” никогда не выведут народ Беларуси на путь светлый. Во-первых, потому, что они не хотят брать прогрессивные методы управления государством, опыт передовых стран мира, таких как США, Япония, а также европейских государств. Во-вторых, нельзя жить, как в сказке, кажется, “В стране лжецов”, где правители вдалбливали своему народу, что белое — это черное, а черное — белое.

Союз Беларуси с Россией не даст ожидаемого положительного результата, так как ни один умный садовник не станет делать привой к недоброкачественному, гнилому саженцу.

Человечество можно разделить на две половины. Одна живет в благополучных странах, где у штурвала стоят честные, порядочные руководители. Другая, во главе с горе-руководителями, все ищет какой-то свой, особый путь. Как не восхищаться странами Скандинавии! У них суровые климатические условия, а народ процветает. У нас же и климат получше, и земли побольше, а к человеческой жизни не можем пробиться.

Вот он, Божий ад и рай наяву.

Иван КАЦУБО,
инвалид.

Гомель.

Хацелася б спадзявацца

Немагчыма ўстрымацца і не выказаць сваё стаўленне да таго становішча, у якім апынулася Беларусь напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў. Існуе, на мой погляд, рэальная пагроза “перавыбрання” А.Лукашэнкі на чарговы тэрмін. Таму вельмі хацелася б на старонках нашай газеты пачытаць разважанні вядомых палітолагаў адносна таго, ці мае А.Лукашэнка маральнае права балацiравацца на чарговы тэрмін.

Відавочна, што маральнае права быць паўторна абраным прэзідэнтам краіны можа мець толькі той прэзідэнт, пры якім у першую чаргу павысіўся жыццёвы узровень народа, а не наадварот. Што ж мы бачым? Развал эканомікі краіны, палітычную ізаляцыю, рэпрэсіі супраць іншадумцаў, узурпацыю ўлады, выміранне насельніцтва і г.д. Гэта ўжо не кажучы пра адносіны яго да мовы тытульнай нацыі, дзяржаўнай гістарычнай сімволікі, да правоў чалавека... У любой цывілізаванай краіне такі прэзідэнт даўно сышоў бы ў адстаўку сумесна з урадам, але толькі не ў анамальнай зоне, імя якой — Беларусь.

Да прэзідэнцкіх выбараў засталося вельмі мала часу. Хацелася б спадзявацца, што газета будзе змяшчаць больш матэрыялаў, якія датычацца прэзідэнцкіх выбараў. Трэба, каб людзі больш ведалі пра патэнцыяльных кандыдатаў на пасаду прэзідэнта Беларусі...

Іосіф АЧАКОЎСКІ,
пенсіянер.

г.Узда.

Боль і сорам

Менавіта такія пачуцці ахопліваюць, калі думаеш аб стане сельскай гаспадаркі. Рабаўніцкая сацыяльна-эканамічная палітыка ў адносінах да сялян прынесла ўжо жудасныя вынікі. Наша гаспадарка Чырвоны Бор (раней саўгас, а зараз унітарнае прадпрыемства) — адзіная ў Жыткавіцкім раёне, дзе яшчэ рэгулярна плацяць зарплату, праўда, вельмі мізэрную. Вядома, на яе не пражывеш. Уся надзея на ўласнае падвор’е. А калі, не дай Божа, загінула кароўка ці не ўрадзіла бульба, то тады хоць памірай.

Акрамя эканомікі ёсць яшчэ адна вялікая бяда — гэта крадзёж і п’янства. За плату ў 10 тысяч рублёў нельга запатрабаваць дысцыпліны працы. Ніхто не даражыць сваім працоўным месцам. П’янства, раскраданне калгаснай маёмасці набыло буйнамаштабны характар.

Гэта хваробы сацыяльныя. Цяпер многа гавораць аб рэфармаванні сельскай гаспадаркі. Гавораць-то гавораць, а справа ні з месца. Бо чыноўнікі хочуць уладарыць і ніколі не пойдуць на сапраўднае рэфармаванне. А яно заключаецца ў рэзкай змене формы ўласнасці. У гаспадара не ўкрадзеш і не нап’ешся на рабоце. Затое ён заплаціць па-сапраўднаму, а не сімвалічна, як у калгасе.

Дзяржава павінна актыўна ўздзейнічаць на насельніцтва, а не ісці насустрач пажаданням люмпен-пралетарыята. У гэтым выратаванне беларускай нацыі. Трэба вучыцца быць на сваёй зямлі гаспадаром, а не імкнуцца ў нейчыя абдымкі ці то расійскага старэйшага брата, ці то польскага пана.

Наша ж кіраўніцтва нават саромеецца гаварыць па-беларуску, а калі і вымавіць адно слоўца, то толькі ў выпадку, калі размова ідзе аб апазіцыі. Сорамна слухаць Беларускае радыё, калі дыктар гаворыць па-беларуску, а суразмоўца па-расійску з жудасным беларускім акцэнтам.

З павагай —
Мікалай КОНАН,
Жыткавіцкі раён.

ПРИВЕТ ИЗ ЛОНДОНА

Русский след в британских банкоматах

Можно ли заработать миллион фунтов, таская кирпичи на стройке? Наверное, можно, если работать лет 60 и не в Беларуси, а в Лондоне. Однако четверых российских мошенников, некто Карелина, Безуна, Строгина и Танова, перспектива работы на стройке (60 лет!) не привлекала. Поэтому они пошли другим путем.

Используя официантов, выходцев из Восточной Европы, преступники "считывали" секретную информацию с кредиток посетителей ресторанов с помощью специальных портативных устройств. Затем в квартире Владимира Строгина они переносили эту информацию на чистые пластиковые карточки, с помощью которых легко снимали деньги со счетов своих жертв. Всего с помощью поддельных банковских карточек преступники "заработали" около 8 миллионов фунтов стерлингов.

Как выяснилось в суде, первоначально русскими мошенниками заинтересовалась полиция вовсе не в связи с поддельными кредитками. Все началось с пиратских дисков, реализация которых на рынке принесла ощутимые убытки фирме "ISPI". Сотрудники ее службы безопасности занялись собственным расследованием и вышли на россиян, живущих в Британии со статусом "просителей политического убежища". Впрочем, для того чтобы выйти на преступников, пришлось внедрять в их окружение специальных агентов. В итоге во время полицейской операции были схвачены лишь двое — Строгин и Танов. А предполагаемые организаторы подделки банковских карточек Карелин и Безун пока находятся в бегах.

Кто же они, "великие махинаторы" сегодняшнего дня? Владимиру Строгину 44 года. Он попросил политическое убежище в Британии, утверждая, что его преследует ФСБ. Его партнеру Александру Танову 33 года. Он попал в Британию нелегально — говорит, что перевезли в грузовике. В момент задержания имел при себе фальшивый паспорт. Активно пытался выдать себя за жертву чеченской войны. Оба мошенника признали свою вину, но утверждают, что были лишь исполнителями.

Адвокаты россиян усиленно доказывали, что их подзащитные — невинные жертвы обстоятельств. К примеру, Танова изображали эдаким одиноким, не знающим английского языка бедняком, который в жизни не имел больших денег...

По логике адвокатов Танова, получается, что если человек не совершает преступления, значит, он "не видит больших денег...". Танов также заявил, что участвовал в преступлении исключительно потому, что ему нужны были деньги (3000 фунтов) для оплаты операции на глазах и покупки фальшивого паспорта.

Владимир Строгин, на квартире у которого было налажено производство поддельных банковских карточек, тоже, оказывается, очень слаб здоровьем и только поэтому позволил себя вовлечь в преступный бизнес. Адвокаты россиян ругали на суде газеты "Гардиан" и "Ивнинг Стандарт", которые якобы извратили факты. А, дескать, глупые российские газеты эти "извращения" перепечатали. В общем, получается, как будто преступники украли у британцев 8 миллионов фунтов, а журналисты виноваты. По совокупности совершенных преступлений Танову и Строгину "светило" 7 лет лишения свободы. Но гуманный британский суд учел слабое здоровье, семейные обстоятельства (смерть сына Строгина при весьма загадочных обстоятельствах) и ограничил наказание четырьмя годами тюремного заключения с последующей депортацией.

Британия скупает мозги

По итогам исследования, проведенного компанией по трудоустройству "Reed", в 2000 году 57 процентов британских работодателей выражали озабоченность острой нехваткой квалифицированных кадров. Не прошло и трех месяцев, как эта цифра возросла до 75 процентов. Власти всерьез обеспокоены сложившейся ситуацией. Правительство уже вложило 6 миллиардов фунтов стерлингов в программу повышения квалификации местных кадров. Однако от этого положение дел на рынке труда не изменилось. Почему? Дело в том, что "местные кадры" не очень рвутся повышать свою квалификацию. Зачем, если и так, без лишнего напряжения мозгов, они зарабатывают столько, что хватает не только на "чарку и шкварку", а еще и на приличный автомобиль, уютную квартирку, Рождество на Канарах или Гаваях. К примеру, водитель лондонского "красного автобуса" зарабатывает (начинающий водитель!) 350 фунтов в неделю. Электросварщик — 500, монтажник — 500. Прибавьте сюда всевозможные надбавки за выслугу лет, сложность работ, квалификацию, сверхурочные. Кстати, в Беларуси говорят, что нашему человеку "много — не мало". При этом давно забыли, как выглядит это настоящее, а не "бумажными зайцами" много. А среднестатистическому британцу много даже не надо, потому что ему и так немало, вполне хватает на нормальную жизнь. Причем то, что для среднестатистического британца считается нормальной, обычной жизнью, у нас в Беларуси доступно лишь "новым белорусам", "браткам" и "батькиным сатрапам".

Однако вернемся к британской проблеме нехватки мозгов. Поскольку вложение 6 миллиардов фунтов не изменило ситуацию на рынке квалифицированного труда, министр по делам занятости и равных возможностей (!) Маргарет Ходж заявила о том, что "правительство готово предпринять необходимые шаги для привлечения иностранных специалистов". Это значит, что будет значительно облегчен въезд в страну для специалистов, прежде всего в области информационных технологий, бухгалтерского учета и, как это ни странно, секретарского дела. Некоторым иностранцам с высшим образованием теперь будет дана возможность сразу подавать прошение о разрешении на работу в Великобритании. Шеф-поварам, инженерам, врачам и медсестрам будут выдаваться рабочие визы не на три года, как раньше, а сразу на пять лет.

Наверняка у многих читателей "Народной воли" возникнет вопрос, каким образом можно получить рабочую визу? Увы, для граждан Беларуси это большая проблема. К сожалению, наше Министерство труда не имеет и, если на предстоящих президентских выборах победит Лукашенко, в ближайшие 6 лет не будет иметь договора с правительством Великобритании, позволяющего гражданам Беларуси работать на родине Шекспира, футбола, виски и т.д. Однако не зря ведь говорят, что если нельзя, но очень хочется, то можно. Стучите в разные двери, путешествуйте в Интернете.

P.S. *Во время недавних выборов в белорусский парламент, в посольстве Беларуси в Лондоне было зарегистрировано 180 избирателей. Однако 15 октября, в день голосования, к избирательным урнам явились всего 40 человек. Но даже среди них сторонников "президентского кандидата" Н.Бойко оказалось лишь трое. Вне всякого сомнения, белорусы Британии, имеющие право голоса, на предстоящих президентских выборах отдадут свои голоса вовсе не за нынешнего хозяина здания ЦК КПБ.*

"Грязные игры" на операционном столе

В Британии продолжается скандал вокруг ливерпульской детской больницы Alder Hey, руководство которой признало, что использовало удаленные у своих малолетних пациентов органы без согласия родителей.

По словам пресс-секретаря больницы, в период в 1991 по 1993 год вилочковые железы детей, перенесших операции на сердце, передавались некой фармацевтической компании для научных исследований. В свою очередь компания переводила на счет кардиологического отделения больницы щедрые пожертвования. Название компании, покупавшей органы живых детей, не разглашается, но, согласно некоторым данным, речь идет о фармацевтической фирме из Франции. Пресс-секретарь отказалась сообщить, сколько именно детей оказались жертвами таких сделок.

Министр здравоохранения Великобритании заявил, что "глубоко потрясен" этим фактом. О нем стало известно всего за несколько дней до того, как результаты независимого расследования в области пересадки внутренних органов должны были поступить на рассмотрение в парламент страны. Кстати, ранее руководителей ливерпульской детской больницы уже обвиняли в том, что тайно, без согласия родителей, больница сохраняет удаленные внутренние органы умерших детей. По словам министра, родители прооперированных детей могли и не иметь ничего против того, чтобы удаленные у их детей органы послужили науке, но больница "не имела никакого права распоряжаться ими без согласия родителей".

Для справки. *Вилочковая железа, составная часть иммунной системы человеческого организма, расположена в верхней части грудной клетки рядом с сердцем и может быть удалена при некоторых сложных кардиологических операциях.*

Дело в шопе

Какой турист не мечтает привезти из-за границы, кроме сувенира, дешевые модные шмотки?

В самом деле, почему бы не совместить приятную экскурсию по Лондону с полезным шопингом.

К сожалению, без помощи живущих в Лондоне соотечественников найти дешевые магазины трудно. А там, где тургруппу водит экскурсовод, дешевых магазинов нет. К примеру, на той же Пикадилли.

Но если вам покажут, где находится магазин "ТК Макс", то у вас будет шанс купить хорошую коллекционную вещь по доступной для белорусского туриста цене. В магазине "Примакс" очень приятные для нас цены. Пуловер отличного качества стоит 5 фунтов, джинсы английские — 6 фунтов. Практически все в пределах 10 фунтов. Наш магазин "Литлвудс", где продают одежду и обувь из каталога "Индекс". А одна моя знакомая предпочитает водить гостей по магазинам "Чарити-шоп". Это магазины, принадлежащие благотворительным организациям. Деньги от продажи товаров идут на благотворительные акции. Здесь можно найти новые (с фабрики) вещи по цене в пределах 2 фунтов.

Британцы, кстати, очень любят копаться в "секонд-хэнде" и предпочитают носить вещь "из вторых рук" за фунт, чем тратить на нее десятку. Они относятся к одежде как к расходному материалу и иногда выбрасывают, поносив всего месяц. А почему не выбросить "кроссовки Puma", если на распродаже, к примеру, в магазине "Джи-джиби Спорт" вы купили кожаные "Найк" на воздушной подушке за пятнадцать фунтов?

Но вот машины в Британии, дорогие да еще и с правым рулем. Правда, экономические мигранты и на них умудряются зарабатывать, покупая на автосвалке. Впрочем — это тема для другой статьи.

Евгений СУЛЫГА,
собственный корреспондент "Народной воли" в Великобритании.

ДАЙДЖЕСТ

Две активистки УНА-УНСО приковали себя к рельсам

"Анна Каренина" на Киевском вокзале.

Две активистки УНА-УНСО помешали работе Киевского железнодорожного вокзала. Как сообщает "Эхо Москвы", женщины приковали себя к рельсам цепями и требовали освободить из СИЗО 12 своих единомышленников. Речь идет о задержанных после массовых акций протеста в Киеве 9 марта. Женщинам удалось заблокировать два пути и задержать отправку поезда № 59 "Киев—Черновцы". К месту акции прибыли силы спецподразделения милиции, однако долгое время они никаких действий не предпринимали. На вокзал также прибыли некоторые депутаты Верховной Рады Украины. По последним данным, сотрудники правоохранительных органов смогли разблокировать железнодорожный путь.

"Эхо Москвы".

"Король амфитаминов" будет передан властям США

Власти Мексики заявили, что согласны экстрадировать наркобарона Хосе Амеску в США. Амеску, также известный как "король амфитаминов", был арестован вместе с 2 братьями в 1998 году. Однако Хосе надеется, что процедура экстрадиции займет несколько месяцев или даже год. Ранее в мае в США был экстрадирован Пай Мартинес, также обвиненный в торговле наркотиками.

В мексиканском парламенте открылась игровая комната

Мексиканские депутаты, которые славятся тем, что мало работают и получают большую зарплату (примерно 7800 долларов в месяц), будут работать еще меньше. По инициативе членов Институционной революционной партии открылась игровая комната, где депутаты смогут отдыхать в перерывах между заседаниями. В этой комнате находятся бар, бильярдный стол, телевизор, столы для игры в карты и домино. Однако не все члены парламента будут посещать ее. Консерваторам из Партии национального действия и левым из Демократической революционной партии придется устраивать свои комнаты отдыха.

"Рейтер".

Столкновение поездов под Амстердамом: ранены семь человек

В результате столкновения поездов в 80 километрах севернее Амстердама пострадали семь человек. Медленно движущийся пассажирский поезд столкнулся с грузовым составом, перевозящим песок неподалеку от станции Зволе. Из-за столкновения движение поездов было остановлено на несколько часов. Причины аварии пока не известны.

"Человека-паука" арестовали после восхождения на французский небоскреб

Французский альпинист Ален Робер по прозвищу "Человек-паук" взобрался на крышу здания TotalFinaElf высотой в 190 метров. Свое восхождение 38-летний Робер совершил без альпинистского снаряжения и страховки. Сразу после этого альпинист был арестован и отправлен в полицейский участок. По словам представителей властей, у Робера не было разрешения взобраться на здание главного офиса французской нефтяной компании TotalFinaElf. Ален Робер уже покорил более 30 самых высоких зданий по всему миру. Среди них Empire State Building в Нью-Йорке, Эйфелева башня в Париже и 110-этажный небоскреб Sears Tower в Чикаго.

"Ассошиэйтед Пресс".

Израиль остановил военные действия против Палестины

Ариэль Шарон.

Израильская армия получила приказ прекратить огонь в зоне противостояния с палестинцами, после того как премьер-министр Израиля Ариэль Шарон призвал Палестину остановить вооруженное противостояние, которое продолжается уже около восьми месяцев. "Я призываю к полному прекращению огня", — заявил Шарон. Однако премьер-министр вновь предупредил, что прежде чем Израиль сядет за стол переговоров, Палестина должна прекратить террористические акции.

Согласно приказу министра обороны Израиля Беньямина Бен-Элиэзера о прекращении огня, израильская армия имеет право открывать огонь только в случае возникновения угрозы для жизни граждан страны. Ожидалось, что палестинский лидер Ясир Арафат немедленно отреагирует на призыв Шарона, однако до сих пор от него комментариев воздерживается.

"Си-Эн-Эн".

По пути на Северный полюс погиб японский путешественник-одиночка

Канадские власти объявили о прекращении поисков японского путешественника Иоши Коно, который пытался в одиночку достичь Северного полюса. Коно отправился в путь 26 марта с канадского побережья, и на прошлой неделе с ним была потеряна связь. В последний раз он выходил на связь со своей группой поддержки в минувшую среду.

Поиски, начавшиеся в прошлый четверг, обнаружили последнюю стоянку путешественника во льдах в 100 км от берега. Канадские спасатели, которые вели поиски с воздуха, считают, что он погиб, провалившись под лед.

В Канаде арестован мошенник, присвоивший 200 млн. долларов

В Ванкувере арестован Рауль Монтер бывший заместитель директора мексиканской финансовой компании Abaco-Confia, который обвиняется в присвоении 200 млн. долларов вкладчиков и бегстве из страны. В течение 60 дней Монтер будет передан мексиканским властям. Бывший директор компании Abaco-Confia Джордж Ланкеню в настоящее время находится в тюрьме в Мексике в ожидании суда.

Козленок обжаловал приговор

Соучередитель американской фирмы "Голден АДА" Андрей Козленок, приговоренный Московским городским судом к шести годам лишения свободы, подал кассационную жалобу с требованием отменить вынесенный ему приговор. Адвокат Козленка Григорий Зозуля сообщил, что его подзащитный направил в судебную коллегию по уголовным делам Верховного суда так называемую малую кассационную жалобу, в которой просит признать незаконным и отменить вынесенный в отношении него приговор. Развернутая жалоба будет направлена в Верховный суд после того, как Козленок ознакомится с протоколом судебного заседания и получит копию приговора.

В Сербии задержан албанский полевой командир

Единственный албанский полевой командир, который отказывался сложить оружие и распустить свою группировку, был задержан в Сербии. Мухамет Ксемайли, также известный как командир Бутарь, был захвачен в тот момент, когда пытался перебраться в Косово из буферной зоны, разделяющей Сербию и Косово. Согласно первоначальной информации, Ксемайли задержали сербские части, однако потом стало известно, что в данный момент он находится у миротворцев НАТО, на базе США, расположенной на территории Косово.

Ксемайли был единственным албанским главарем, который отказывался сложить оружие и позволить сербским войскам занять буферную зону. Теперь, после его ареста, как предполагают сербы, никаких препятствий больше не будет.

"Интерфакс".

ЛЁСЫ ЛЮДСКІЯ

ТРЭЦЯЯ СУСТРЭЧА

Міхась ПАРАХНЕВІЧ

Некалі даўным-даўно ў якасці карэспандэнта адной газеты я прысутнічаў на ўрачыстасці ў гарнізонным Доме афіцэраў. Набліжаўся Дзень перамогі і таму выступленні ўсіх удзельнікаў мінулай вайны прысвячаліся гэтай даце. Былі выступленні алілуйскія, занадта пафасныя, нават занадта крыклівa-банальныя, ад іх патыхала кіслым парахавым дымам і грукатам ботаў маршыруючых савецкіх воінаў па брукаваных вуліцах чужых гарадоў, узятых і вызваленых ад ненавіснага ворага... Некаторыя прамоўцы, відаць, выступалі рэдка, не ў такіх людных аўдыторыях, таму выходзілі з крытычнай сітуацыі ўсё ж знаходліва і ўмела: на трыбуне са сваіх дзелавых папак непрыкметна-ёмка выцягвалі тую ці іншую раней падрыхтаваную выразку з газеты ці часопіса і шпарылі па ёй, не адрываючыся ад тэксту, нібы той студэнт-першакурснік па шпаргалцы перад строгім прафесарам на экзамене...

Гэта вельмі прыгожая з твару жанчына, калі старшынствуючы ў прэзідыуме генерал даў ёй слова, спачатку не была сустрэта бурай апладысментаў, бо яны заслужана ці не нават былі "затрачаны" на папярэдніх прамоўцаў, якія і званнямі, і пасадамі ў вайне і ў мірныя часіны былі заўсёды ў полі зроку не толькі ў дывізійнага, але і карпуснога армейскага начальства. І вось пасля ўсіх гэтых "бацяў" і "прабацяў" слова далі нейкай там былой батальённай медсястры. Пра што асаблівае, важнае, запамінальнае можа сказаць гэтая абаяльная і тварам, і постаццю жанчына, якая змагла і ў вогненнай віхуры, і ў мірным бясхлеб'і ўсё ж неяк адстаяць, захаваць, зберагчы цудоўныя рысы сваёй жаноцкасці?

Стаўшы за трыбунай, яна нейкі момант маўчала, абводзячы залу спакойным уважлівым позіркам, і зала, не варухнуўшыся, затаіўшы дыханне, не спускала вачэй з жанчыны.

— Па ўзнагародах, па вайсковых званнях я беспамылкова бачу, што ў гэтай зале прысутнічае нямала тых, хто дзеля нашай агульнай перамогі рашуча пасылаў салдат у бой, пасылаў на яўную смерць, і ў гэтым заключаны самы суровы, самы пачварны апафеоз вайны, — выразна, спакойна і ўпэўнена прагучаў яе голас у мікрафоне, і зала затоена падрыхтавалася слухаць прамоўцу далей, бо ў яе першых жа словах, першых фразах была тая праўдзівая суровасць, якая даецца толькі тым людзям, якія заслужылі права на гэта. — Вы ўсе плячо ў плячо — камандзіры і салдаты — ішлі адчайна ў рашучы бой з ворагам, і колькі б вас не вярнулася ў свае вайсковыя падраздзяленні, калі б побач з вамі не крочылі з насілкамі ў руках нашы бязмерна мужныя і самаахвярныя медсёстры і санітаркі. Да гэтых прадстаўніц адношуся і я — медыцынская сястра стралковага батальёна. Калі камандзіры пасылалі салдат на смерць, бо так, а не інакш, патрабаваў суровы закон вайны, а мы, людзі ў белых халатах, літаральна вырывалі гэтых скошаных асколкамі і кулямі сыноў Айчыны з учэпістых кіпцюроў смерці...

Зала ўзарвалася апладысментамі. Яны то заціхалі, то ўзрасталі з новай сілай, пакуль нарэшце старшынствуючаму генералу не ўдалося пры дапамозе яркага званка ўстанавіць у зале ранейшую цішыню. І ў гэты самы момант без абвяшчэння генерала да трыбуны пайшоў высокі сівавалосы чалавек у форме палкоўніка. Ён моцна абняў жанчыну, паводле хрысціянскага звычая, тройчы пацалаваў яе ў лоб і сказаў, павярнуўшыся тварам да залы:

— На Сапун-Гары мяне, камандзіра ўзвода, Марыя Фёдараўна, што называецца, выхапіла ў немцаў з-пад самага носа, двух прыстрэліла з пісталета, гэта я яшчэ добра бачыў, хоць быў моцна паранены і кантужаны. Перасільваючы страшэнны боль, прасіў: "Прыстрэль мяне, сястрычка, прыстрэль...". І вось я перад вамі, як бачыце, жывы-здаровы, дарос да начальніка штаба дывізіі. Зямны паклон вам ад імя ўсіх ветэранаў вайны, дарагая Марыя Фёдараўна, за ваш ратны подзвіг...

З той першай сустрэчы ў афіцэрскім гарнізонным Доме мінула некалькі гадоў. Па нейкай іроніі лёсу, мусіць, злой, Марыя Фёдараўна знікла з Мінска. Без яе цяпер праводзяцца розныя сустрэчы былых франтавікоў. Бываючы там, я доўга шукаў вачыма гераіню свайго нарыса, каб удакладніць некаторыя лічбы і факты, асобныя эпізоды і асабліва той, калі яна, медсястра, пад шалёным мінамётным абстрэлам несла на сваіх кволых дзявочых плячах з поля бою прастрэленага ў грудзі камандзіра батальёна капітана Падапрыгару — шэсцьдзесят пятага па ліку, выратаванага ёю, Марыяй Фёдараўнай, за некалькі гадзін да заканчэння крывавай чатырохгадовай бойні...

У яе было шмат усялякіх узнагарод, нават Чырвоны Крыж, не было толькі асабістага шчасця ў жыцці. Першы муж — былы камандзір стралковага палка — памёр неўзабаве пасля вайны, забраўшы з сабой на той свет цэлы тузін асколкаў у целе. Другі муж — прараб на будоўлі — быў проста закілзаны вакханаліяй, якая доўжылася з ранку да вечара і з вечара да ранку.

І вось выпадковая сустрэча... у пад'ездзе нашага дома, на трэцім паверсе, я з авоськай спускаюся ўніз, а яна з вялізнай гаспадарчай сумкай, з якой выглядваюць рыльцы "фауст-патронаў", адмыкае дзесятую кватэру. Я паздароўкаўся, у мяне наогул такі звычай — здароўкацца з кожным у пад'ездзе, і яна паздароўкалася. Я ледзьве-ледзьве пазнаў Марыю Фёдараўну. Ад былой мілавіднай жанчыны з бялявым тонкім тварам і вялікімі карымі вачыма, якія, здавалася, так і праменілі ўсмешкай, не засталося і следу. Чырвона-сінія адутлаватыя шчокі, патухлыя прыжмураныя вочы, якія раўнадушна-стомлена паглядзелі на мяне — вось, бадай, і акрэслены воблік былой прыгажуні франтавой медсястры Марыі Фёдараўны. Па яе твары я заўважыў: яна мяне не пазнала. Ды і навошта ёй быць такой памятлівай? Падумаць толькі: гадзін некалькі пагаварыла з карэспандэнтам, і, глядзіце, трэба памятаць пра яго! Вядома, і я не стаў нагадваць пра тую далёкую мінскую сустрэчу. Няхай, можа, якім-небудзь іншым разам, пры пэўных абставінах, калі ўсё пачынаецца само сабой.

Па шляху ў гастраном і назад я не пакідаў думаць пра Марыю Фёдараўну. Сапраўды, навошта яна, даволі, мусіць, практычная жанчына, памяняла раптам сталіцу на гэты хоць і вялікі, ды ўсё ж правінцыйны горад? Якая на гэта была прычына? А можа, гэта зусім і не Марыя Фёдараўна? Можа, мне проста здалося? Не, зноў-такі без цёткі не абысціся. Вярнуўшыся з гастранома, я спытаў у цёткі:

— У дзесятай Марыя Фёдараўна жыве?

— Так. Адкуль ты яе ведаеш? — са здзіўленнем паглядзела на мяне цётка.

— Ведаю. Доўга расказваць.

— А гэтага, мусіць, не ведаеш, што я табе раскажу. Сюды яна да аднаго пенсіянера прыехала. Яшчэ ў вайну, казала, з ім была знаёма. Той ардынарцам быў у нейкага генерала. Кватэру сваю ў Мінску дачцэ пакінула. Такая ветлівая, такая прыгожанькая жанчына патрапіла ў наш пад'езд. Хоць ты яе пасадзі на лаўку ды прывяжы, каб усе любаваліся. А гэты пракляты ардынарац з сінім носам такую маладзіцу ў п'янку ўцягнуў. Памаленьку, памаленьку — і закілзаў. І што ж? І таму, і другому пенсіі не хапае на гэтае чарніла, дык яны пачалі спекуляваць. Бяруць у краме гарэлку, віно — ды пад гасцініцу. Не думай: добры "навар" маюць, ды калі ж п'яніцам грошай хапае?.. От табе і ўвесь мой расказ пра Марыю Фёдараўну...

Тое, што я пачуў ад цёткі, мяне моцна кранула за сэрца. Проста не хацелася верыць у пачутае пра чалавека, які быў некалі на вышыні ў людзей і вось так нізка апусціўся.

Была дзевятая гадзіна, калі я скіраваў у бок чыгуначнага вакзала. У гэты час прыбывае шмат "паўднёвых" цягнікоў з розных рэгіёнаў. Пастаяўшы якіх-небудзь хвілін дзесяць, каб пасажыры змаглі ў кіёсках хуценька атаварыцца, цягнікі зноў адпраўляюцца ў далёкі шлях да самага Чорнага мора.

Я люблю ў гэтыя часіны пахадзіць па пероне, панаглядаць за стракатай публікай — вечна таропкай, узбуджанай, заклапочанай. Сонца ўжо чаплялася за круглы дах вадакачкі, але было яшчэ даволі душна. Густа пахла перагрэтым асфальтам, падсохлым лісцем на таполях. Прайшоўшы міма кіёскаў, апынуўся каля гасцініцы, што высока ў неба ўзняла свае паверхі. Пад'езд гасцініцы нагадваў мурашнік. У шырокія дзверы тудысюды хадзілі людзі. І тут каля самых прыступак я ўбачыў яе. Але я не памыліўся, што гэта была менавіта Марыя Фёдараўна. У дзвюх руках яна трымала па тры пачкі цыгарэт розных замежных фабрык, так і гэтак пакручвала рукамі перад прахожымі, і многія спыняліся, таропка запіхвалі пачак у кішэню, падаўшы грошы Марыі Фёдараўне. Я стаяў, як укапаны, назіраў за ёю. Вось да яе падышлі двое дзецюкоў з чорнымі старымі саквояжамі. Марыя Фёдараўна кінула таропка-палахлівыя позіркі злева направа, потым, нагнуўшыся, пачала з вялізнай гаспадарчай сумкі хуценька даставаць і падаваць мужчынам семсотграмовыя бутэлькі "Яблычнага", альбо проста "фауст-патроны", як ахрысцілі гэты посуд "чарнільшчыкі". І вось мужчыны з саквояжамі прайшлі міма мяне. Адзін з іх сказаў свайму хаўрусніку:

— Дорага ўсё ж, сука, дзярэ, але ж дзе ў такі час купіш гэтае зелле?

— Цяпер цэлую ноч будзем гуляць з бабамі, — пыхнуў слупам цыгарэтнага дыму другі мужчына.

Здалёк паказаліся два міліцыянеры. Яны ішлі з боку вакзала проста да гасцінічнага пад'езда. Пільныя, натрэніраваныя вочы Марыі Фёдараўны тут жа "засеклі" небяспеку. Жанчына вокамгненна сунула пачакі цыгарэт у сумку, а ў руках замест іх з'явіліся кнігі — у зялёнай і чырвонай вокладках. Міліцыянеры, праходзячы міма, не звярнулі ніякай увагі на гандлярку "разумным, добрым, вечным", а вось Марыя Фёдараўна звярнула: расправіла плечы перад вартавымі парадку, ледзьве не стала па стойцы "смірна", а на чырвоных пухлых шчаках так і застыла ненатуральная ўхмылка.

Нейкі нябачны, незнаёмы чалавек, што прыпыніўся ўшчыльную каля мяне, гаварыў ледзьве не пад самае маё вуха: "Ах, Марыя Фёдараўна, Марыя Фёдараўна! У вас жа, былой франтавічкі, неблагая пенсія. Заслужаная. Далёка не кожны атрымлівае столькі на заводзе, на будоўлі, ва ўстанове. А колькі, апрача пенсіі, іншых ільгот! Дык навошта тады вам, такой заслужанай пенсіянерцы, гэткая брудная, гідкая, зневажальная спекуляцыя?".

На душы зрабілася цяжка, быццам зараз я страціў штосьці запаветнае, дарагое. Прайдуся лепш па вячэрнім шырокім і чыстым праспекце, там "ачышчу" крышачку душу. А гэтай цяжкай, трэцяй сустрэчы з Марыяй Фёдараўнай, буду так лічыць, проста не было...

ВЫСТАВЫ

Японская кераміка ў Мінску

Выставу японскай керамікі ў Беларусі ладзяць Японскі фонд, Міністэрства замежных спраў Японіі, Амбасада Японіі ў Рэспубліцы Беларусь і Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь.

...Кераміка была распаўсюджана ў Японіі са старажытных часоў. Яшчэ да пачатку нашай эры з керамікі ствараліся сасуды, ідалы і многае іншае. І ў далейшым у цэнтрах керамічнай вытворчасці краіны з'яўляліся разнастайныя вырабы з гліны і для будыйскіх цырымоній, і для паўсядзённых патрэб. У XX стагоддзі адбыўся новы ўсплёск цікавасці да мастацтва керамікі, які дасягнуў сапраўднага росквіту.

Нарэшце і беларусы змогуць пазнаёміцца з сучаснымі ўзорамі гэтага старажытнага мастацтва Японіі.

Выстава японскай керамікі будзе праходзіць у Нацыянальным Мастацкім музеі Рэспублікі Беларусь *з 4 па 24 чэрвеня*.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

ЖАХІ НАШАГА ГАРАДКА

Смаргонская "вертыкаль" забараняе выпісваць незалежную прэсу

Смаргонскі райвыканкам забараніў дзяржаўным установам, прадпрыемствам і ведамствам раёна выпісваць незалежнае выданне "Новая газета Смаргоні". Такім чынам мясцовыя ўлады імкнуцца абмежаваць распаўсюджванне аб'ектыўнай інфармацыі. І гэта не першая спроба. Год таму газета нават друкавала дакумент за подпісам старшыні райвыканкама Мікалая Кавалёва, які абавязаў усе дзяржаўныя структуры падпісацца на раённую газету "Светлы шлях" і ўстрымацца ад фінансавай падтрымкі прыватнага выдання. За пяць гадоў існавання "Новай газеты Смаргоні" яе тыраж у чатыры разы перавысіў тыраж "раёнкі", і гэта пачало моцна непакоіць мясцовую "вертыкаль". Паводле слоў галоўнага рэдактара і выдаўца "Новай газеты Смаргоні" Рамуальда Улана, праз ціск улад "недаставаць аб'ектыўнай інфармацыі будзе найперш усяго вёсцы — праўленням калгасаў, сельсаветам, клубам". А менавіта там недастача інфармацыі адчуваецца найбольш востра.

Выпадак са смаргонскай газетай — не адзінкавы. Як паведамілі ў Беларускай асацыяцыі журналістаў, падобны ціск у той ці іншай ступені зведалі ўсе недзяржаўныя рэгіянальныя выданні. Адзін з апошніх прыкладаў — гісторыя з пінскай газетай "Правінцыялка". Эпапея з немагчымасцю зарэгістравацца скончылася тым, што друкаваць першы нумар прыйшлося ва Украіне.

"Мы плануем змагацца з гэтай сітуацыяй. Мы разумеем: пры дастаўцы нашага выдання дзяржаўны пасрэднік "Белпошта" можа даць спісы падпісчыкаў уладам (яна ж ім падпарадкоўваецца). Таму мы з другога квартала наладзім прыватную службу дастаўкі, цалкам незалежную ад дзяржавы", — сказаў Р.Улан.

Радыё "СВАБОДА".

ВАШЕ ЗДОРОВЬЕ

ТЕМНАЯ СТОРОНА ЗАГАРА

Специалисты по охране здоровья и медицинские работники продолжают предупреждать население об опасностях, которые несет ультрафиолетовое (УФ) излучение, исходящее от солнца, ламп соляриев и "солнечных" ламп.

Источник информации: ***Американская дерматологическая академия (AAD), при участии Управления пищевых продуктов и лекарственных препаратов (FDA).***

Хотя уже довольно давно известно, что слишком большое количество ультрафиолетового излучения может нанести вред здоровью, результаты недавних исследований могут придать еще большую значимость предупреждениям врачей. Не так давно ряд ученых выдвинули предположение о том, что существует связь между УФ излучением и злокачественной меланомой — наиболее серьезным типом рака кожи.

Какими же опасностями грозит нам погоня за загаром?

Ультрафиолетовое излучение солнца, ламп соляриев и солнечных ламп может приводить к возникновению рака кожи. Хотя рак кожи всегда ассоциировался с солнечными ожогами, умеренное загорание может иметь такой же эффект. УФ излучение может также оказывать разрушительное влияние на имунную систему и приводить к преждевременному старению кожи, делая ее морщинистой и грубой.

Но разве солнечные ванны в умеренных количествах не полезны для здоровья?

У людей загар иногда ассоциируется с крепким здоровьем и жизненной силой. В действительности организму необходимо небольшое количество солнечных лучей для того, чтобы вырабатывать витамин D. И уж, конечно, их нужно намного меньше, чем для того, чтобы загореть!

Почему же результаты вредного воздействия ультрафиолетового излучения не видны на коже молодых людей?

Старение кожи, так же как и рак кожи, — это отдаленные результаты, которые могут не проявляться в течение многих лет после облучения. К сожалению, поскольку результат облучения не проявляется сразу, молодые люди зачастую не подозревают об опасностях, которыми грозит им загорание. Особое беспокойство врачей и ученых вызывает тот факт, что количество случаев заболевания раком кожи будет неуклонно возрастать, когда сегодняшние подростки и молодежь достигнут среднего возраста.

Но чем тогда можно объяснить то, что некоторые люди могут загорать многие годы и тем не менее не иметь признаков заболевания?

Люди, которые принимают решение загорать, многократно повышают свои "шансы" заболеть раком кожи. Это особенно актуально в тех случаях, когда люди загорают на протяжении многих лет, так как вредное воздействие на кожу имеет свойство накапливаться. В отличие от рака кожи, преждевременное старение кожи — удел каждого, кто постоянно на протяжении длительного периода времени подвергается воздействию солнечных лучей, хотя вредное воздействие излучения может быть менее заметным и проявится не так скоро у людей с более темным цветом кожи.

Для кого пребывание на солнце связано с наибольшим риском?

Больше всего рискуют люди с типами кожи I и II. А какой тип кожи у вас? Проверьте.

I: всегда обгорает; никогда не загорает; чувствительная ("Кельтский" тип).

II: легко обгорает; минимально покрывается загаром.

III: умеренно обгорает; постепенно загорает до светло-коричневого оттенка (среднестатистический европеец).

IV: минимально обгорает; всегда хорошо загорает до умеренно-коричневого оттенка (смуглая кожа).

V: редко обгорает; сильно загорает дотемна (коричневая кожа).

VI: никогда не обгорает; сильно пигментированная, нечувствительная (черная кожа).

Большинство солнечных ламп и ламп соляриев излучают УФ. Разве это не делает их более безвредными и безопасными, чем естественные солнечные лучи?

Нет. Действительно, большинство ламп для загара производят в основном ультрафиолетовое излучение, и вероятность обгореть под этими так называемыми "лучами загара" не так велика, как под лучами солнца, несущими также и УФБ излучение. Но это не делает их безопасными, что бы там ни утверждали владельцы соляриев. Есть основания подозревать, что существует связь между воздействием лучей УФ и возникновением злокачественной меланомы, и так же, как УФБ, излучение, лучи УФ могут оказывать вредное воздействие на имунную систему.

А что говорят о загаре медики?

В течение многих лет специалисты предупреждали людей о той опасности, которой они подвергают себя, загорая. К тому же по инициативе врачей началось проведение акции, направленной на запрещение продажи и использования в немедицинских целях оборудования, предназначенного для получения загара. Врачи и сотрудники служб охраны здоровья рекомендуют предпринимать следующие шаги, которые помогут свести к минимуму вредное воздействие солнечных лучей на кожу и на глаза:

* Если вы планируете провести какое-то время на улице, старайтесь избежать самых сильных лучей солнца. Возьмите за правило избегать находиться на солнце с 10 часов утра до 4 часов дня;

* Носите защищающую от солнца одежду, такую, как широкополые шляпы, длинные брюки и рубашки с длинным рукавом;

* Носите солнечные очки, которые обеспечивают 100% защиту от УФ излучения;

* Выходя на улицу, всегда пользуйтесь защитным кремом от широкого спектра солнечных лучей с уровнем защиты от солнечного излучения не меньше 15 единиц. Такой крем защитит вас от УФ и УФБ излучения. Наносите добавочное количество крема в соответствии с инструкцией фирмы-производителя.

Если вам кажется, что вашему здоровью уже был нанесен ущерб:

* Немедленно обратитесь к врачу в том случае, если вы получили солнечный ожог кожи или глаз, а также в том случае, если у вас появилась аллергическая реакция на солнечные лучи;

* Обратитесь к своему дерматологу или лечащему врачу-терапевту, если у вам появилась необычная родинка, чешуйчатое пятно, незаживающая болячка или язва.

ШАШКІ

Аўтарскі конкурс

Працягваем класіфікацыйны конкурс-2 на прызы аўтара заданняў — знатнага шашачнага кампазітара Беларусі Пятра Шклудава (Наваполацк). У дзесятым чэмпіянаце краіны па шашачнай кампазіцыі-100 ён — медаліст "срэбра" ў раздзеле эцюдаў і "бронзы" ў жанры праблем.

А зараз даем яго трэцяе заданне:

Белыя: a1, d6, f4, g3, g5, h6 (6).

Чорныя: b4, d4, e7, f8, g7, h2 (6).

Белыя пачынаюць і выйграюць (адно ачко).

Тым, хто з ім справіцца, будуць залічаны і першае-другое заданні. Дарэчы, за ўказанне поўнага пабочнага рашэння альбо доказ, што пазіцыя не развязваецца, налічваецца адно дадатковае ачко. Прыватнае пабочнае рашэнне ацэньваецца ў 0,5 ачка. Таму будзьце ўважлівымі.

Чакаем вашых адказаў па адрасе: **220030, г.Мінск, вул.Энгельса, 34а, рэдакцыя газеты "Народная воля", "Шашкі".**

Супаставім рашэнні

Праверце, калі ласка, рашэнні пазіцый, змешчаных 15 і 22 сакавіка:

"Добразычлівы і бескарыслівы" (В.Свізінскі): 1.cd6 e:f4 2.gh2 3.hc5x.

"Фрагмент з партыі" (Г.Колесаў—А.Плакхін): 14.gf8 ba3 15.f:c5 a:e7 16.ed4 hg7 17.gf4 eh4x — так магло быць.

"Ход чорных — выйгрыш белых": 1. ...fe5 — эцюд І.Волкава (1932 г.): 2.cd8 з выйгрышам ва ўсіх варыянтах. Напрыклад: 2. ...ed6 3.dh4!x. 3.dg5? дае нічыю.

"Вяртаючыся да надрукаванага" (М.Грушэўскі): 1.dc3 2.ab2 3.ed2 4.d:h8 5.hg3 6.dc7/e7=.

П.Шклудаў прывёў праблему І.Шожыніса (чэмпіянат Літвы 1993 года, 6 ачкоў па месце):

Белыя: a1, a7, b2, c1, c3, c5, d2, d4, d6, e5 (10).

Чорныя: a3, a5, b4, b6, b8, g3, g5, g7, h2 (9).

Пачынаючы, белыя выйграюць.

Таксама чакаем вашых рашэнняў.

"З кампазіцыйнага сшытка" (Б.Іваноў): N1 — 43, 27!x; N2 — 29x; N3 — 9, 20x. Падманлівы след: 2. ...33:24 3.6:33? (трэба 3.48-17! 4.6:39 5.35-44 6.39-34 і 7.50-45) 24-29 4.48:23, а не 4.33:24.

Правільна рашылі: У.Бармута, Д.Кульбанаў, І.Ананіч, Л.Жыхар, П.Шклудаў, В.Маскалёў, А.Мацявін, В.Шульга, С.Краіла, І.Далгаполаў, Л.Мінчук, М.Андрушчанкаў, М.Падбярэзскі, Р.Сідарчук, Л.Пасвісцелік, А.Іванькоў, П.Каролік, В.Бялоў, В.Іваноў, В.Собаль, А.Перавознікаў, В.Краўчук, А.Янчук, А.Сняжкоў, С.Бурко.

З дапамогай жараб'ёўкі перамаглі і выйгралі кнігі (у дужках указана, якую): у мікраконкурсе-16 — Уладзімір Бармута з Брэста (Г.Хацкевіча "25 урокаў шашачнай гульні", Мінск, выдавецтва "Полымя", 1979 г.), мікраконкурсе-17 — мінчанін Барыс Іваноў (В.Літвіновіча і І.Пярчонка "Школа пазіцыйнай гульні", Масква, 1984 г.), мікраконкурсе-18 — Васіль Краўчук з Баранавіч (С.Нікалаева "Непраезнай дарогай гульні", Якуцк, 1982 г.) і бліцконкурсе-3 — Сяргей Бурко з Оршы (У.Агафонава "Камбінацыя. Міжнародныя шашкі", Масква, 1984 г.).

З кампазіцыйных сшыткаў

Прапануем тры кампазіцыі са сшыткаў нашых аўтараў — адпаведна задачу-малютку Івана Багданава (Жлобінскі р-н), дамачную міні-праблему Леаніда Жыхара (Мядзельскі р-н) і міні-праблему Сцяпана Грэбеня (Лунінецкі р-н):

№1. Белыя: дамка d4, простыя f4, h2 (3).

Чорныя: простая e7 (1).

Замкнуць простую чорных.

№2. Белыя: дамка h6, простыя a3, a5, d2, f2 (5).

Чорныя: дамка a1, простыя a7, d4, h2 (4).

Выйгрыш.

№3. Белыя: b4, c3, e1, g1, g7, h4 (6).

Чорныя: a7, b6, d2, d6, f8, h2 (6).

Выйгрыш.

Ва ўсіх іх першы ход белых.

Імёны прыслаўшых правільныя адказы будуць апублікаваны.

Вяртаючыся да надрукаванага

7 верасня 2000 года мы змясцілі наступную праблему Б.Іванова:

Белыя: a1, a3, b2, e3, g3, h2, h6 (7).

Чорныя: b4, b6, c5, d6, f8, g7, h4 (7).

Аўтарскае рашэнне: 1.ed4 h:f2 2.hg3x.

Але Л.Жыхар, Д.Камчыцкі і П.Каролік, як мы ўжо паведамлялі, паказалі прыватнае пабочнае рашэнне: 2.bc3x.

Другі наш чытач У.Сергіеня сумняваецца ў перамозе белых пасля 1.bc3 b:f4 2.g:a5. А вось Д.Кульбанаў упэўнены ў выйгрышы белых: 2. ...cd4 3.ab6 de3 4.bc7 ed2 5.cb8 gf6 6.ba7 fe5 7.ag1 ef4 8.ab4. Здаецца, што Д.Кульбанаў даказвае поўнае пабочнае рашэнне.

А зараз, як абяцалі, прааналізуем 1.gf4. Тут нам дапамагае Д.Камчыцкі: 1. ...gf6 2.fg5 de5 3.g:e7 4.ed4x.

Мікалай ГРУШЭЎСКІ, майстар спорту.

ШАХМАТЫ

Задача гроссмейстера П.Керес

Белые: Kpc1, Ch6 (2).

Черные: Kpa1, Лb7, Ce6, Kd8, пп. a2, b6, c2, f5 (8).

Мат в 4 хода.

Выдающийся эстонский гроссмейстер Пауль Керес (1916—1975) был также знатоком шахматной композиции. Всего было опубликовано около 200 произведений гроссмейстера. В первом чемпионате СССР по шахматной композиции этюд П.Кереса был отмечен третьим призом. Предлагаем вниманию читателей одну из задач прославленного шахматиста. Попробуйте найти ее решение. Свои ответы присылайте по адресу: **220030, Минск, ул.Энгельса, 34а, редакция газеты "Народная воля", "Шахматы".**

Турнирная орбита

Смотр юных

В Минске прошли чемпионаты Беларуси по шахматам среди юношей и девушек в возрастных группах до 18 и до 20 лет. Юноши (а их было 46) соревновались в одном турнире по швейцарской системе в 9 туров. Борьба за победу и путевки на чемпионаты мира и Европы была чрезвычайно острой. Исход соперничества смог пояснить лишь последний тур. В итоге лучший результат показал представитель Витебской области кандидат в мастера Виталий Тетерев, набравший 7,5 очка в 9 встречах. Всего пол-очка уступил победителю кандидат в мастера из Минска Павел Ломако. Обоим до 18 лет, и они сумели опередить старших по возрасту. Лишь третьим финишировал 20-летний минский студент Михаил Гинзбург — 6,5. Такой же результат у 19-летнего минчанина Дмитрия Полякова, которому присуждено четвертое место. Сразу 5 участников, среди них рейтинг-фаворит турнира минчанин Андрей Жигалко, набрали по 6 очков и разделили 5—9-е места. Это кандидаты в мастера Сергей Верховодко, Евгений Анацко, Илья Ракитин и Юрий Горунович. В турнире было сыграно немало интересных партий. Красивую миниатюру удалось создать кандидату в мастера из Гродно Евгению Анацко в соавторстве с Ильей Ракитиным.

Анацко—Ракитин
Сицилианская защита

1. e4 c5 2. Kf3 d6 3. d4 cd 4. K:d4 Kf6 5. Kc3 e6 6. Cc4 a6 7. Cb3 b5 8. o-o Ce7 9. Фf3 Фc7 10. Лe1 o-o 11. Фg3 Kc6 12. K:c6 Ф:c6 13. Ch6 Ke8 14. Kd5! Cd8 15. Kf4 Kph8 16. Cd5! ed 17. ed Ch4 18. Л:e8! **Черные сдались.**

У девушек за чемпионские медали и путевки на чемпионаты мира и Европы соревновались 28 спортсменок. И здесь решающие события произошли на финише. В результате первое место заняла студентка БГУ чемпионка Минска Надежда Поливода, которая набрала 7,5 очка из 9 возможных. Всего на пол-очка отстала минчанка кандидат в мастера Юлия Волосюк. А третий результат показала мастер спорта из Бреста Анастасия Волчек — 6 очков. Столько же очков в активе у кандидатов в мастера Елены Стоцкой и Натальи Ковалевской. Однако все они оспаривали места в возрастной группе до 20 лет. А право выступить в мировых чемпионатах в возрасте до 18 лет получила Ирина Кирик из Кобрина, которая набрала 5,5 очка из 9. Обратил на себя внимание результат 10-летней минчанки Леночки Таировой — 5 очков (14-е место), которой удалось победить в ряде партий более сильных и опытных соперниц.

Путевка завоевана

В Варшаве проходил чемпионат Европы по шахматам среди женщин. В турнире, проходившем по швейцарской системе в 11 туров, приняли участие сильнейшие шахматистки континента, в том числе представители нашей страны — международный гроссмейстер Генриетта Лагвилава (Барановичи), чемпионка Беларуси 1999—2000 годов, минчанка, международный мастер Наталья Попова, чемпионка Беларуси-2001 минчанка Ирина Тетенькина. Победительницей чемпионата стала гроссмейстер из Молдовы Эльмира Скрипченко-Лотье, набравшая 8 очков. Лучший результат из белорусских шахматисток показала Г.Лагвилава — 7 очков, что принесло ей 25-е место, а с ним желанную путевку на чемпионат мира (это право предоставлялось 30 лучшим).

Результаты других наших спортсменок: Н.Попова набрала 6 очков, разделила 50-е место, у Ирины Тетенькиной, впервые игравшей на столь высоком уровне, лишь 4 очка.

ЭВРИКА!

В Китае создали новое средство против старения

Новое средство, способное замедлять старение организма человека, представлено учеными Пекинского университета, сообщил Интерфакс.

Оно изготавливается из экстракта виноградных косточек и традиционных китайских тонизирующих веществ. По мнению экспертов, это средство на 30% эффективнее западных аналогов.

Китайское лекарство препятствует ухудшению состояния клеток человеческого организма из-за процесса их окисления. При этом побочных явлений во время испытания не отмечено.

Новое устройство отращивает нервы

В ближайшее время начнется испытание совершенно нового устройства, которое помогает человеку восстановить движения после серьезной травмы позвоночника. Оно уже было опробовано на лабораторных животных и показало обнадеживающие результаты: у животных восстановились движения в нижней части тела и контроль над мочевым пузырем. Теперь ученые готовы испытать прибор на добровольцах.

Через десять лет все будут ездить на автомобилях из конопли

Австралийские ученые утверждают, что через десять лет автомобили будут делать из конопли. Алан Кроски из технического университета Нового Южного Уэльса рассказал, что сейчас все свалки завалены заржавевшими и прогнившими остовами от сломанных и старых автомобилей. Если же машины будут сделаны не из металла, а из материала растительного происхождения, то проблемы с утилизацией отходов не будет.

По словам Кроски, старые машины можно будет просто сжигать, и при этом не будут выделяться вредные вещества. Кроме того, конопля — экологически чистый материал, что очень важно в условиях постоянного загрязнения окружающей среды. В ходе последних исследований выяснилось, что конопля больше подходит для изготовления машин, чем кокосовые и банановые пальмы.

Кроски сообщил в интервью Reuters, что новый материал, который по структуре напоминает стеклопластик, прочен и в случае аварии пассажирам "коноплемобиля" ничего не угрожает.

При этом, заметил он, количество наркотических веществ в нем минимально. Ученый заметил, что до появления новых автомобилей на улицах осталось совсем недолго — всего десять лет.

Физические упражнения и изменение диеты предотвращают возникновение диабета

Физические упражнения и изменения в диете, даже небольшие, способны замедлить появление диабета у человека. К такому выводу пришли финские ученые.

Их исследование опубликовано в авторитетном американском журнале "Нью Инглэнд джорнэл оф медсин", который издается в городе Бостоне. По данным финских специалистов, которые провели эксперименты над 523 добровольцами, сокращение веса у предрасположенного к заболеванию диабетом человека всего на 5 килограммов ведет к уменьшению опасности этого примерно на 58%.

Изучение проводилось в Национальном институте общественного здравоохранения Финляндии.

Финские медики пришли к выводу: определяющими факторами в уменьшении риска возникновения диабета являются физические упражнения и сокращение жирной пищи в рационе. В развитых странах эта страшная болезнь вызывается в первую очередь недостатком выработки инсулина в организме. Инсулин способствует преобразованию различных сахаров, потребляемых с пищей. Только в США диабетом страдают около 16 млн. человек.

СПОРТ

Нацыянальная хакейная зборная атрымала "двойку"

На планавым пасяджэнні выканкама беларускай федэрацыі хакею выступленне нацыянальнай зборнай на чэмпіянаце свету ў Германіі атрымала адзнаку "нездавальняюча". Праца трэнерскага штаба зборнай адзначана аналагічна.

Па словах галоўнага трэнера каманды Анатоля Варывончыка, у Германіі хакеістам не хапіла дынамізму і "спартыўнай злосці, якая была на папярэдніх чэмпіянатах". "На працягу дзесяці гадоў зборная гуляла практычна ў адным складзе. З кожным годам яна станавілася старэйшай, а хутчэйшай і мацнейшай не станавілася. Моладзі, якая б складала канкурэнцыю, практычна няма. У кожнай каманды ёсць перыяды спаду і ўзлёту. Зараз не склалася, мусіць, не лёс. На чэмпіянаце мы тры гульні выйгралі, адну — звялі ўнічыю і дзве прайгралі. Мы выканалі графік мінулых гадоў і выступілі вельмі недастойна. На развітанне хлопцы мне паабяцалі, што праз год яны збяруцца і абавязкова вернуць страчанае. З сябе віны яны не здымаюць і гатовы несці любое пакаранне.

Пытанне аб адпаведнасці Варывончыка займаемай пасадзе будзе разгледжана на адным з чарговых пасяджэнняў выканкама або на справаздачна-выбарчай канферэнцыі, якая перанесена са снежня на 25 ліпеня бягучага года.

Анатоль Варывончык.

Напярэдадні пасяджэння выканкама адбыўся трэнерскі савет (яго ўзначальвае Варывончык), на якім было прынята рашэнне аб тым, каб даць трэнерам зборнай яшчэ адзін шанц і рэабілітаваць сябе на зімовай Алімпіядзе 2002 года ў Солт-Лэйк-Сіці. Але выканкам федэрацыі гэтую прапанову не прыняў.

"Хопіць ісці наперад спінай, давайце павернемся тварам" —сказаў міністр спорту Беларусі Яўген Ворсін, які прысутнічаў на пасяджэнні. Ён адзначыў, што апошняе слова застанецца за Міністэрствам спорту. Як вядома, маладзёжная і юнацкая зборныя выканалі свае задачы і таму гэтым камандам паставілі "здавальняюча".

Праўда, трэнеры каманд Уладзімір Меленчук і Міхаіл Захараў (абодва яны ўваходзяць у штаб нацыянальнай зборнай) пакуль не пацвердзілі сваё жаданне працаваць з гэтымі камандамі надалей. Абодва спецыялісты чакаюць рашэння аб кандыдатуры галоўнага трэнера нацыянальнай каманды.

Сярод іншых пытанняў быў агучаны рэгламент будучага чэмпіянату краіны. У ім возьмуць удзел восем клубаў:"Нёман"(Гродна), "Палімір" (Наваполацк), "Мінск", "Брэст", "Гомель", "Хімвалакно" (Магілёў), "Хімік-ШВСМ" (Віцебск),"Юнацтва" (Мінск).

З верасня па снежань яны згуляюць паміж сабой на першым этапе. Затым у квартэтах размяркуюць месцы з першага па чацвёртае і з пятага па восьмае. А потам па сістэме плэй-офф вызначаць чэмпіёна і прызёраў.

Віталь ГАРБУЗАЎ.

БЫВАЕТ И ТАКОЕ

Покойник ожил, а потом опять умер

Во время отпевания 70-летний покойник схватил за руку своего друга, стоящего ближе всех к гробу. Родственники "усопшего" поспешили вызвать "скорую помощь". Однако "оживший" житель Сан-Пауло так и не добрался до госпиталя, поскольку умер по дороге. Поэтому его смерть пришлось зафиксировать во второй раз. После этого тело покойного заново отпели и похоронили.

Англичанка заплатила за билет через 50 лет

В 1950 году она опаздывала на лондонский поезд и не успела купить билет. Теперь честная дама, которой уже под 70 и которая живет в Чешире, прислала в железнодорожную компанию First North Western письмо с извинениями и чек. В своем письме она написала, что, обратившись к религии, вспомнила о старых долгах и поспешила их вернуть.

Житель Португалии искал киллера через газету

Антонио С. сообщил, что ему срочно нужно было найти человека, который убил бы начальника жены. По его словам, жена страдает от сексуальных домогательств со стороны босса. На это объявление откликнулись не только журналисты, но и полиция — после расследования Антонио С. может предстать перед судом за организацию убийства.

Мавзолей Хо Ши Мина превратился в зоопарк

Власти Вьетнама провели расследование досадного инцидента, когда в картах Ханоя мавзолей Хо Ши Мина был обозначен как зоопарк. Это недоразумение обнаружилось в апреле, перед выходом в свет новых туристических карт города. Не удалось точно установить, почему мавзолей стал зоопарком. Однако власти настаивают на том, что это техническая ошибка, а не политическая провокация.

Президент Тайваня подметал улицы

В первую годовщину инаугурации президент Тайваня устроил субботник. Чэнь Шуйбянь надел специальную форму и в таком виде собирал мусор на центральных улицах Тайбея. Кроме того, Шуйбянь помог мыть машины на автомойке, которую построили, когда он был мэром столицы. Вместе с президентом вышли на субботник начальники самого высокого ранга.

Четверг, 24 мая

БТ

День славянской письменности и культуры

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.05 "Все мои дети". Сериал.
09.00 Новости.
09.10 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия—Германия).
09.45 "На каждый звук есть эхо на Земле"... Док.фильм о юношеском камерном оркестре Минского муз.лицея ("Белвидеоцентр").
10.45 Слово Митрополита Филарета на праздник Вознесения Господня.
11.00 Новости.
11.10 "Человек моря". Сериал (Аргентина).
12.00 Большой завтрак.
12.25 Телевизионный Дом кино.
13.00 Новости.
13.15 **"Государственная граница".** Фильм пятый **"Год 41-й"** ("Беларусьфильм"). 2-я серия.
14.30 "Никогда, нигде не могу я расстаться с тобой..." Теленовелла по стихам А.Мицкевича.
14.40 "Улицей Кирилла и Мефодия". Док.фильм ("Белвидеоцентр").
15.00 Новости (с сурдопереводом).
15.10 "Сказки отца Кастора". Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.20 "Все на орбиту!" Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.35 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия—Германия).
16.05 "5х5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 **"Все мои дети".** Сериал.
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 "Тайные пружины политики". Авторская программа Юрия Азаренка.
18.55 О.Янковский в худ.фильме **"Я, Франциск Скорина"** ("Беларусьфильм").
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
22.00 **"Человек моря".** Сериал (Аргентина).
22.50 Спорт-курьер.
23.00 Видимо-невидимо.
00.10 Новости.

ОРТ

08.00 Новости.
08.15 **"Воздушные замки".** Сериал.
09.15 **"Убойная сила: Миссия выполнима-2".**
10.15 "Чтобы помнили..." Глеб Стриженов.
11.00 Новости.
14.00 Новости.
14.20 Программа "100%".
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.20 Мультсериал "Покемон".
15.45 "Ералаш".
15.55 **"Воздушные замки".** Сериал.
17.00 Вечерние новости.
17.25 Сериал **"Все путешествия команды Кусто".**
17.55 "Процесс".
18.40 Сериал **"Подозрение".**
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Боевик **"Отражение".**
22.55 Ночные новости.
23.10 Джаз. Всемирная история.
00.15 Комедия **"Вальс тореадоров".**

РТР

08.00 Вести.
08.15 Фильм **"Заряженные смертью".**
10.00 Вести.
10.30 **"Санта-Барбара".**
16.00 Вести.
16.30 **"Простые истины".** Сериал.
17.00 Сериале **"Сеть".**
18.00 **"Комиссар Рекс".** Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Вести — Москва.
19.50 Боевик **"Наемник".**
21.25 "Откройте, милиция!". Док.сериал.
22.00 Вести.
22.30 После "Вестей".
22.40 Подробности.
22.50 Боевик **"Город страха".**
00.40 Горячая десятка.
01.35 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей...
07.40 **"Александр Невский".** Худ.фильм.
09.25 "Дело житейское."
10.00 "СВ №". Док.фильм.
10.35 **"Удачи, Френчи".** Худ.фильм. 2-я серия **"Песня любви".** Часть 2-я.
11.30 Новости культуры.
11.40 **"Берегись автомобиля".** Худ.фильм.
13.05 "Коля, Оля и Архимед". Мультфильм.
13.30 Новости культуры.
13.45 С.Прокофьев. Сюита из балета "Золушка".
14.00 Телеэнциклопедия.
14.15 "Пушкин и судьбы русской культуры".
15.00 Новости.
15.10 **"Назад в Шервуд".** Сериал.
15.30 "Шайбу! Шайбу!". Мультфильм.
15.55 Н.Рубцов. "Я вспоминаю сердцем посветлев...".
16.35 **"Удачи, Френчи".** Худ.фильм. 2-я серия **"Песня любви".** Часть 2-я.
17.30 Новости культуры.
17.40 "Торжество и смерть в Риме". Док.фильм.
18.05 "Власть факта".
18.15 "Время музыки".
18.45 Тайны портретного фойе.
19.10 "Вечерняя сказка".
19.15 "Верлиока". Мультфильм.
19.30 Новости культуры.
19.50 "СВ №". Док.фильм.
20.30 После новостей...
20.55 День славянской письменности и культуры.
23.00 Новости культуры.

НТВ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30 Сегодня утром.
05.20, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.35 Криминал.
05.35, 06.45 Большие деньги.
05.45, 07.20 Впрок.
06.20, 07.40 Карданный вал.
07.50 Сериал **"День рождения Буржуя".**
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал **"Любовь и тайны Сансет Бич".**
10.25 Дог-шоу "Я и моя собака".
11.00 Сегодня.
11.30 Фильм **"Большая земля".**
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.40 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал **"Элен и ребята".**
16.10 Сериал **"Страсть".**
17.05 "О, счастливчик!".
18.00 Сегодня.
18.30 Герой дня.
18.45 Криминал.
19.10 Сериал **"День рождения Буржуя".**
20.20 Профессия — репортер. Вячеслав Грунский. "Домбайский экстрим".
21.00 Сегодня.
21.50 Сериал **"Месть без предела".**
23.00 Сегодня.
23.25 Криминальный фильм **"Приносящий беду".**

TV-6

14.00 Новости.
14.20 День за днем.
15.00 Сериал **"В мире женщин".**
16.10 Телемагазин в Минске.
17.00 Сериал **"Третья планета от Солнца".**
17.35 Дорожный патруль.
17.50 "Фасон".
18.25 Сериал **"Женаты... С детьми...".**
19.00 "Сегодня" с...
19.25 Скандалы недели.
20.30 Сериал **"Пси-фактор III".**
21.40 Дорожный патруль.
22.00 Новости.
22.40 Комедия **"Красотка и сценарист".**
00.20 ДИСК-канал. Поет Николай БАСКОВ.
01.00 Дорожный патруль.

CTV+RenTV

06.00 "Железный человек". Мультсериал.
06.30 "Диплодоки". Мультсериал.
07.00 "Симпсоны". Мультсериал.
07.30 Музыка на СТВ.
07.45 "Случайный свидетель".
08.30 Новости "СТВ-24 часа".
08.45 **"Наблюдатели: второе рождение".**
10.35 "Экстремальные игры".
10.55 "Виртуальный мир".
11.05 Мелодрама **"Девушка с чемоданом".**
13.20 "Киноафиша Минска".
13.30 Новости СТВ.
13.45 Международные спортивные новости на СТВ.
14.00 **"Пляж".** Сериал.
15.00 **"Маросейка, 12".** Сериал.
16.00 "Железный человек". Мультсериал.
16.30 "Диплодоки". Мультсериал.
17.00 **"Дарма и Грег".** Сериал.
17.30 Новости СТВ.
17.45 Гороскоп СТВ.
17.50 "Культурная жизнь Минска".
18.00 "Раузан". Теленовелла.
19.00 "Экзотика".
19.15 Музыка на СТВ.
19.30 Новости "СТВ-24 часа".
19.45 "Виртуальный мир".
19.55 "Культурная жизнь Минска".
20.00 **"Мэш".** Сериал.
20.30 Международные спортивные новости на СТВ.
20.45 "Вечарница".
21.00 **"Маросейка, 12".** Сериал.
22.05 Фантастическая драма **"Хронос".**
00.05 Новости СНГ.
00.20 Мелодрама **"Девушка с чемоданом".**

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04.
E-mail : nv@irex.minsk.by

Індэкс 63222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

Рэгістрацыйнае пасведчанне №246. Нумар газеты надрукаваны з дыяпазітываў у ПП "Мэджык". Адрас: г. Мінск, вул. Кнорына, 50. Падпісаны ў друк у 15.00. Фармат А-2. Тыраж 41200 экз. Заказ № 421.